

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΘΗΡΑΣ
ΣΙΚΙΝΟΥ
ΑΠΑΦΗΣ
ΙΟΥ
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ

ΕΡΓΟ: « ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ »

ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ΔΗΜΟΣ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 1.265.500,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

ΑΡ. ΓΕΜΗ: 163659738000

Έδρα: Μεσαριά Θήρας, 84700 - Σαντορίνη

Υποκατάστημα: Λ. Μαραθώνος 49, 15351 - Πάλληνη

e-mail: grammateia@santorinidev.gov.gr

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)

ΠΑΛΛΗΝΗ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΑ

1. Τίτλος του έργου και χρήση αυτού:

«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ».

2. Σύνοψη περιγραφή του έργου:

Στα πλαίσια του παρόντος έργου θα τοποθετηθούν 3.170,00 μ. αγωγών. Το επιμέρους μήκος ανά σωλήνα θα είναι: Φ110-PN12,5 1.560,00 μ. Φ90-PN12,5 1.610,00 μ.

Σε όλο το δίκτυο σε επιλεγμένα σημεία θα τοποθετηθούν δικλείδες απομόνωσης του δικτύου, δικλείδες εκκένωσης και αεραξεαγωγοί. Καθόλη τη διαδρομή του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης και όπου υπάρχει υφιστάμενη ιδιοκτησία-κατοικία στον οικισμό, θα γίνει ανακατασκευή της υφιστάμενης σύνδεσης με το δίκτυο έως τον υδρομετρητή (συνολικά εκτιμώνται 300 ανακατασκευές συνδέσεων). Τέλος, θα κατασκευασθούν 2 νέοι πυροσβεστικοί κρουνοί (διπλού στομίου).

Αναλυτικότερα, για την υδροδότηση του οικισμού της Χώρας Φολεγάνδρου θα χρησιμοποιείται η υφιστάμενη δεξαμενή ωφέλιμου όγκου 1.000 μ³ που είναι χωροθετημένη πλησίον του ελικοδρομίου. Η υδροδότηση αυτής της υφιστάμενης δεξαμενής του οικισμού με κατάθλιψη από την μονάδα αφαλάτωσης που λειτουργεί πλησίον του οικισμού Καραβοστάση.

Προκειμένου να καλυφθούν οι υδρευτικές ανάγκες πλησίον της υφιστάμενης δεξαμενής, θα κατασκευαστεί νέα δεξαμενή με ωφέλιμο όγκο 1.000 μ³. Η δεξαμενή προβλέπεται διθάλαμη, καθαρών διαστάσεων 12,50 X 10,00 ανά θάλαμο με μέγιστο ύψος νερού 4,00 μ.

Οι χαρακτηριστικές Στάθμες της Δεξαμενής θα είναι:

- Ανώτατη Στάθμη Ύδατος (ΑΣΥ) : +276,15 μ.

- Κατωτάτη Στάθμη Ύδατος (ΚΣΥ): +272,15 μ.

Οι εξωτερικές διαστάσεις της δεξαμενής είναι 26,10 x 10,80 m. Το πάχος των εξωτερικών τοιχείων της είναι 0,40 m. Στο μπροστινό μέρος της – νοτιοανατολικά – θα έχει θάλαμο δικλείδων, εσωτερικών διαστάσεων 6,00 x 3,00 m με πάχος τοίχων 0,30 m.

Επίσης, θα κατασκευαστούν τα απαιτούμενα έργα για την πλήρη αξιοποίηση της μονάδας αφαλάτωσης στην Χώρα Φολεγάνδρου δυναμικότητας 600m³/d, ήτοι:

Ανόρυξη νέας γεώτρησης για την τροφοδοσία της μονάδας αφαλάτωσης και εγκατάσταση υποβρύχιου αντλητικού συγκροτήματος στη νέα γεώτρηση

Εργασίες για την αποκατάσταση του χώρου των έργων αφαλάτωσης Φολεγάνδρου και την κατασκευή οικίσκου για τη στέγαση του νέου αντλητικού συγκροτήματος.

Καταθλιπτικό αγωγό Προσαγωγής συνολικού μήκους 3.460,00 μ για τη μεταφορά του υδρευτικού νερού από τη Μονάδα Αφαλάτωσης έως την υφιστάμενη δεξαμενή ύδρευσης Χώρας Φολεγάνδρου πλησίον του ελικοδρομίου και ως τη νέα Δεξαμενή Ύδρευσης. Λόγω της σημαντικής υψομετρικής διαφοράς Μονάδας Αφαλάτωσης και Δεξαμενής Ύδρευσης, θα απαιτηθούν συνολικά τρία αντλητικά συγκροτήματα κατάθλιψης για την προσαγωγή του υδρευτικού ύδατος.

3. **Ακριβής διεύθυνση του έργου:**

Δήμος Φολεγάνδρου

4. **Στοιχεία του κυρίου του έργου:**

Δήμος Φολεγάνδρου

.....

5. **Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ:**

ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οδός και αριθμός έδρας:

Τ.Κ.:

Πόλη:

Τηλ.

Fax:

6. Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου και των εφαρμοζομένων κατά φάση μεθόδων εργασίας.
(Περιγράφονται με σαφή και κατατοπιστικό τρόπο οι φάσεις / υποφάσεις εργασίας που εμφανίζονται στο υποβαλλόμενο με τη μελέτη χρονοδιάγραμμα εργασιών, τα χρησιμοποιούμενα σε κάθε μία μηχανήματα, τα κυριότερα βοηθητικά μέσα, οι τρόποι οριζόντιας και κατακόρυφης διακίνησης υλικών, κλπ.)

Η κατασκευή του έργου – ανεξάρτητα από ποιο τμήμα του κατασκευάζεται – θα γίνει σε 3 φάσεις:

• Α΄ Φάση: Οργάνωση εργοταξίου - Εκσκαφές

Δίκτυα Ύδρευσης:

Η φάση αυτή περιλαμβάνει τις εκσκαφές των ορυγμάτων για την τοποθέτηση των αγωγών και την κατασκευή των απαραίτητων φρεατίων.

1. Για τις εκσκαφές και τους εκβραχισμούς των ορυγμάτων, καθώς και τις επιχώσεις αυτών, θα χρησιμοποιηθούν: μηχανικοί εκσκαφείς, μικροεκσκαφείς (mini excavator), υδραυλικές σφύρες, φορτωτές και αεροσυμπιεστές.
2. Η μεταφορά των πλεονασμάτων θα γίνεται με φορτηγά αυτοκίνητα.
3. Η προσκόμιση υλικών επίχωσης επιτόπου του έργου θα γίνεται με φορτηγά αυτοκίνητα.

Δεξαμενή:

Εκσκαφές ημιβραχωδών υπογείων-θεμελίων-τάφρων-φρεάτων χειρωνακτικώς με χαλάρωση Α/Σ, εκσκαφή, σποραδική αντιστήριξη, άντληση, ανύψωση, αναπέταση, συσσώρευση, μόρφωση
Επίχωση προϊόντων εκσκαφής με έκριψη, διάστρωση, διαβροχή, συμπύκνωση χειρωνακτικώς
Κατασκευή πινακίδων με κατασκευή πλαισίου, σύνδεση, αποθήκευση, συσκευασία, μεταφορά, ανύψωση, ανάρτηση

• Β΄ Φάση: Κατασκευή έργου (Υδραυλικά και Ηλεκτρομηχανολογικά έργα)

Δίκτυα ύδρευσης:

Η φάση αυτή περιλαμβάνει την τοποθέτηση των αγωγών στα σκάμματα, τις απαραίτητες συνδέσεις μεταξύ τους, την κατασκευή των φρεατίων κ.λ.π.

Επίσης περιλαμβάνει την κατασκευή των αντλιοστασίων (οικοδομικό και Η/Μ μέρος) και την προμήθεια και εγκατάσταση της προκατασκευασμένης μεταλλικής δεξαμενής.

Οι σκυροδετήσεις θα γίνουν με χρήση ξυλότυπων και αντλίας σκυροδέματος, τροφοδοτούμενης από οχήματα μεταφοράς έτοιμου σκυροδέματος ή από αυτοφορτωνόμενη μπετονιέρα

Για όλες τις εργασίες θα χρησιμοποιηθούν: γερανοφόρα μηχανήματα, μηχανικοί εκσκαφείς, μικροεκσκαφείς (mini excavator), υδραυλικές σφύρες, φορτωτές και αεροσυμπιεστές.

Δεξαμενή:

-Στεγανωτικές στρώσεις με προς/από-κομίσεις και προετοιμασία υλικών, εφαρμογή κόλλας-τοποθέτηση Κατασκευή κονιοδεμάτων με παραγωγή σε χώρο ευθύνης του εργοταξίου (προς/από-κόμιση και προσέγγιση υλικών, κοσκίνισμα, καθαρισμό, πλύση, καταμέτρηση, ανάμιξη), μεταφορά, διάστρωση, συμπίκνωση, δόνηση, διαβροχή, συντήρηση, δοκιμές

Ξυλότυποι κονιοδεμάτων με προς/από-κόμιση υλικών, κατεργασία, από-σύνθεση ή/και επεξεργασία επιφανείας ξυλοτύπου

Στεγάνωση αρμών σκυροδέματος δι' ελαστομερών ή/και ταινίας με προς/από-κομίσεις υλικών, χρήση μονωτικών, αστάρωμα, ελαστομερές, ή ασφαλικό, ταινία, διαμόρφωση αρμού

Μόνωση επιφανειών σκυροδέματος

Κατασκευή αγωγών πλαστικών σωλήνων με προς/από-κομίσεις, προσέγγιση, τοποθέτηση, κοπές, συνδέσεις, δοκιμές

-Δόμηση λιθοδομών με προσκόμιση υλικών, προσέγγιση, παρασκευή κονιάματος, διαλογή λίθων, δόμηση, αρμολόγηση, από-σύνθεση ικριωμάτων

Δόμηση λιθοδομών επεξεργασμένων πλευρών με προσκόμιση υλικών, προσέγγιση, παρασκευή κονιάματος, διαλογή λίθων, επεξεργασία πλευρών, δόμηση, επιμελημένη αρμολόγηση, καθαρισμός επιφανειών, από-σύνθεση ικριωμάτων

Δόμηση πλινθοδομών με προσκόμιση υλικών, προσέγγιση, παρασκευή κονιάματος, δόμηση, από-σύνθεση ικριωμάτων

-Παρασκευή κονιάματος, στερεώσεις τετραξύλων, τοποθετήσεις, αρμοκάλυψη

Κατασκευή σιδηρών κιγκλιδωμάτων, απλών κατασκευών, χυτοσιδηρών στοιχείων στο εργοτάξιο με φορτοεκφορτώσεις, κοπή, απομείωση, συγκόλληση, τοποθέτηση, βαφή

-Κατασκευή αντλητικών συγκροτημάτων με προσκόμιση υλικών-μικροϋλικών, εγκατάσταση-κατάδυση αντλιών-σωληνώσεων, υδραυλική-ηλεκτρική-αυτοματισμών σύνδεση, έλεγχος λειτουργίας

Εκσκαφή ή καθαρισμοί τάφρων-διωρύγων-χανδάκων με εκρίζωση, εναπόθεση, εκσκαφή, προώθηση, χονδρική μόρφωση, φορτοεκφόρτωση

Κατασκευή αγωγών πλαστικών σωλήνων με προς/από-κομίσεις, προσέγγιση, τοποθέτηση, κοπές, συνδέσεις, δοκιμές. Διάστρωση χωμάτων υλικών

• Γ' Φάση: Επιχώσεις / Αποκαταστάσεις οδοστρωμάτων - περιβάλλοντος χώρου

Στην τελική φάση περιλαμβάνονται οι εργασίες επίχωσης των ορυγμάτων, καθώς και οι εργασίες για την αποκατάσταση των καταστρωμάτων των οδών σύμφωνα με τις προδιαγραφές. Στις υποχρεώσεις του Αναδόχου περιλαμβάνεται επίσης η αποκατάσταση οποιασδήποτε προϋπάρχουσας επίστρωσης ή διαμόρφωσης που καταστράφηκε κατά την διάρκεια των εκσκαφών του ορύγματος.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Συμπληρώνονται οι επισυναπτόμενοι πίνακες, που συντίθενται οριζόντια μεν από προκαταγεγραμμένες "πηγές κινδύνων", κατακόρυφα δε από μη προκαθορισμένες "φάσεις και υποφάσεις εργασίας".

Ο συντάκτης του ΣΑΥ:

1. Αντιστοιχίζει τις φάσεις / υποφάσεις του χρονοδιαγράμματος του μελετώμενου έργου, όπως αυτές απαριθμούνται στο παραπάνω σημείο Α.6 του ΣΑΥ, σε θέσεις του πινακιδίου που, για λόγους ευκολίας, είναι ενσωματωμένο σε όλους τους πίνακες (αν υπάρχει ανάγκη διάκρισης περισσότερων φάσεων / υποφάσεων, θα πρέπει να γίνει αντίστοιχη προσαρμογή του πινακιδίου).
2. Για κάθε επί μέρους φάση / υποφάση εκτέλεσης του έργου, επισημαίνει τους κινδύνους που, κατά την κρίση του, ενδέχεται να παρουσιαστούν. Η επισήμανση είναι γίνεται με την αναγραφή των αριθμών 1, 2, ή 3 στους κόμβους του πίνακα, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι υποκειμενική, αποδίδει δε την αντίληψη του συντάκτη για την ένταση των κινδύνων.

Ο αριθμός 3 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι:

- είτε (i) η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση / υποφάση εργασίας (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης κατά την εκσκαφή θεμελίων δίπλα σε παλαιά οικοδομή),
- είτε (ii) οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων, (π.χ. κίνδυνος αστοχίας των πρανών εκσκαφής, όταν το έδαφος είναι μικρής συνεκτικότητας, ή υδροφορεί, κλπ.),
- είτε (iii) ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι περιορισμένη (π.χ. κίνδυνος έκρηξης λόγω απρόσεκτης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος ή γυμνής φλόγας σε χώρο αποθήκευσης εκρηκτικών ή σε δεξαμενή καυσίμων).

Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου:

- είτε (i) η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο (π.χ. κίνδυνοι τραυματισμών από ανατροπές υλικών, σε οικοδομικό εργοτάξιο),
- είτε (ii) δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι από την κίνηση οχημάτων σε ένα ευρύχωρο υπαίθριο εργοτάξιο),
- είτε (iii) ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι μεγάλη (π.χ. κίνδυνοι από την εκτέλεση υπαίθριων εργασιών σε συνθήκες καύσωνα).

Ο αριθμός 2 χαρακτηρίζει τις θεωρούμενες ως "ενδιάμεσες" των 1 και 3 περιπτώσεις.

Φ Α Σ Ε Ι Σ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α Σ	(1)	1.1	Οργάνωση εργοταξίου - Εκσκαφές
	(2)	2.1	Κατασκευή έργου (αγωγοί, φρεάτια, αντλιοστάσια κ.λ.π.)
	(3)	3.1	Επιχώσεις / Αποκαταστάσεις οδοστρωμάτων - περιβάλλοντος χώρου

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
01000. Αστοχίες εδάφους					
01100. Φυσικά πρανή	01101	Κατολίσθηση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης	2	2	2
	01102	Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας			
	01103	Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός			
	01104	Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01105	Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01106	Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός			
01200. Τεχνητά πρανή & Εκσκαφές	01201	Κατάρρευση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης	2	2	
	01202	Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας			
	01203	Στατική επιφόρτιση. Υπερύψωση			
	01204	Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός			
	01205	Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01206	Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01207	Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός			
01300. Υπόγειες εκσκαφές	01301	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανυποστήλιστα τμήματα	2	1	
	01302	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπαρκής υποστύλωση	2	1	
	01303	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καθυστερημένη υποστύλωση	1	1	
	01304	Κατάρρευση μετώπου προσβολής			
01400. Καθιζήσεις	01401	Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές	1	1	
	01402	Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή		1	
	01403	Διάνοιξη υπογείου έργου	1	1	
	01404	Ερπυσμός			
	01405	Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές			
	01406	Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα	1	1	
	01407	Υποσκαφή / απόπλυση			
	01408	Στατική επιφόρτιση			
	01409	Δυναμική καταπόνηση - φυσική αιτία			
	01410	Δυναμική καταπόνηση - ανθρωπογενής αιτία	1	1	
01500. Άλλη πηγή	01501				
	01502				
	01503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
02000. Κίνδυνοι από εργοταξιακό εξοπλισμό					
02100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων	02101	Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος	1	1	1
	02102	Συγκρούσεις οχήματος - προσώπων	1	1	
	02103	Συγκρούσεις οχήματος - σταθερού εμποδίου	1	1	
	02104	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - οχήματος	1	1	
	02105	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου	1	1	1
	02106	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων	1	1	1
	02107	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακινητοποίηση	1	1	1
	02108	Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής προστασία			
	02109	Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός			
02200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων	02201	Ασταθής έδραση			
	02202	Υποχώρηση εδάφους / δαπέδου	1	1	
	02203	Έκκεντρη φόρτωση			1
	02204	Εργασία σε πρανές	2	2	2
	02205	Υπερφόρτωση			1
	02206	Μεγάλες ταχύτητες			
02300. Μηχανήματα με κινητά μέρη	02301	Στενότητα χώρου	1	1	1
	02302	Βλάβη συστημάτων κίνησης			
	02303	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - πτώσεις			
	02304	Ανεπαρκής κάλυψη κιν. τμημάτων - παγιδεύσεις μελών			
	02305	Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα & τμήματά τους			
02400. Εργαλεία χειρός	02401	Αεροσυμπιεστής	1	1	
	02402				
	02403				
02500. Άλλη πηγή	02501				
	02502				
	02503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
03000. Πτώσεις από ύψος					
03100. Οικοδομές - κτίσματα	03101	Κατεδαφίσεις			
	03102	Κενά τοίχων			
	03103	Κλίμακα			
	03104	Εργασία σε στέγες		1	
03200. Δάπεδα εργασίας – προσπελάσεις	03201	Κενά δαπέδων			
	03202	Πέρατα δαπέδων			
	03203	Επικλινή δάπεδα			
	03204	Ολισθηρά δάπεδα			
	03205	Ανώμαλα δάπεδα			
	03206	Αστοχία υλικού δαπέδου			
	03207	Υπερυψωμένες δίοδοι και πεζογέφυρες			
	03208	Κινητές σκάλες και ανεμόσκαλες			
	03209	Αναρτημένα δάπεδα. Αστοχία ανάρτησης			
	03210	Κινητά δάπεδα. Αστοχία μηχανισμού			
	03211	Κινητά δάπεδα. Πρόσκρουση			
03300. Ικριώματα	03301	Κενά ικριωμάτων			
	03302	Ανατροπή. Αστοχία συναρμολόγησης		1	
	03303	Ανατροπή. Αστοχία έδρασης		1	
	03304	Κατάρρευση. Αστοχία υλικού ικριώματος		1	
	03305	Κατάρρευση. Ανεμοπίεση		1	
03400. Τάφροι / φρέατα	03401	Πτώση μελών στην εκσκαφή	1	1	
	03402				
03500. Άλλη πηγή	03501				
	03502				
	03503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
04000. Εκρήξεις - Εκτοξευόμενα υλικά - θραύσματα					
04100. Εκρηκτικά - Ανατινάξεις	04101	Ανατινάξεις βράχων			
	04102	Ανατινάξεις κατασκευών			
	04103	Ατελής ανατίναξη υπονόμων			
	04104	Αποθήκες εκρηκτικών			
	04105	Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών			
	04106	Διαφυγή - έκλυση εκρηκτικών αερίων & μιγμάτων			
04200. Δοχεία και δίκτυα υπό πίεση	04201	Φιάλες ασετιλίνης / οξυγόνου			
	04202	Υγραέριο			
	04203	Υγρό άζωτο			
	04204	Αέριο πόλης			
	04205	Πεπιεσμένος αέρας			
	04206	Υποθαλάσσιος αγωγός διάθεσης λυμάτων			
	04207	Δίκτυα ύδρευσης	1	1	
	04208	Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα			
04300. Αστοχία υλικών υπό ένταση	04301	Βραχώδη υλικά σε θλίψη			
	04302	Προεντάσεις οπλισμού / αγκυρίων			
	04303	Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων			
	04304	Συρματόσχοινα			
	04305	Εξολκεύσεις			
	04306	Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων			
04400. Εκτοξευόμενα υλικά	04401	Εκτοξευόμενο σκυρόδεμα			
	04402	Αμμοβολές			
	04403	Τροχίσες / λειάνσεις			
04500. Άλλη πηγή	04501				
	04502				
	04503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
05000. Πτώσεις - μετατοπίσεις υλικών & αντικειμένων					
05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός	05101	Αστοχία. Γήρανση			
	05102	Αστοχία. Στατική επιφόρτιση			
	05103	Αστοχία. Φυσική δυναμική καταπόνηση			
	05104	Αστοχία. Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση			
	05105	Κατεδάφιση			
	05106	Κατεδάφιση παρακειμένων			
05200. Οικοδομικά στοιχεία	05201	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων			
	05202	Διαστολή - συστολή υλικών			
	05203	Αποξήλωση δομικών στοιχείων			
	05204	Αναρτημένα στοιχεία & εξαρτήματα			
	05205	Φυσική δυναμική καταπόνηση			
	05206	Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση			
	05207	Κατεδάφιση			
	05208	Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκ. στοιχείων			
05300. Μεταφερόμενα υλικά - Εκφορτώσεις	05301	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα / ανεπάρκεια			
	05302	Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη	1	1	1
	05303	Μεταφορικό μηχάνημα. Υπερφόρτωση	1	1	1
	05304	Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση	2	2	2
	05305	Ατελής / έκκεντρη φόρτωση	1	1	1
	05306	Αστοχία συσκευασίας φορτίου			
	05307	Πρόσκρουση φορτίου			
	05308	Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους		1	
	05309	Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων		1	
	05310	Απόλυση χύδην υλικών. Υπερφόρτωση	1	1	1
	05311	Εργασία κάτω από σιλό			
05400. Στοιβασμένα υλικά	05401	Υπερστοίβαση		1	
	05402	Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού			
	05403	Ανορθολογική απόληψη			
05500. Άλλη πηγή	05501				
	05502				
	05503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
06000. Πυρκαϊές					
06100. Εύφλεκτα υλικά	06101	Έκλυση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων			
	06102	Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων			
	06103	Μονωτικά, διαλύτες, PVC κλπ. εύφλεκτα		1	
	06104	Ασφαλτοστρώσεις / χρήση πίσσας			2
	06105	Αυτανάφλεξη - εδαφικά υλικά			
	06106	Αυτανάφλεξη - απορρίμματα			
	06107	Επέκταση εξωγενούς εστίας. Ανεπαρκής προστασία			
06200. Σπινθήρες & βραχυκυκλώματα	06201	Εναέριοι αγωγοί υπό τάση	1	1	1
	06202	Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση	1	1	1
	06203	Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση			
	06204	Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα			
06300. Υψηλές θερμοκρασίες	06301	Χρήση φλόγας - οξυγονοκολλήσεις			
	06302	Χρήση φλόγας - κασσιτεροκολλήσεις			
	06303	Χρήση φλόγας - χυτεύσεις			
	06304	Ηλεκτροσυγκολλήσεις		1	
	06305	Πυρακτώσεις υλικών			
06400. Άλλη πηγή	06401	Περιβάλλοντες Θάμνοι	1	1	1
	06402				
	06403				
07000. Ηλεκτροπληξία					
07100. Δίκτυα - εγκαταστάσεις	07101	Προϋπάρχοντα εναέρια δίκτυα	1	1	1
	07102	Προϋπάρχοντα υπόγεια δίκτυα	1	1	1
	07103	Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα			
	07104	Προϋπάρχοντα επίτοιχα δίκτυα			
	07105	Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου	1	1	1
	07106	Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία			
07200. Εργαλεία-μηχανήματα	07201	Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα			
	07202	Ηλεκτροκίνητα εργαλεία			
07300. Άλλη πηγή	07301	Θερμοσυγκολλητική μηχανή πλαστικών σωλήνων		1	
	07302				
	07303				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
08000. Πνιγμός / Ασφυξία					
08100. Νερό	08101	Υποβρύχιες εργασίες			
	08102	Εργασίες εν πλω - πτώση			
	08103	Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου			
	08104	Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Πτώση			
	08105	Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Ανατροπή μηχανήματος			
	08106	Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Πτώση			
	08107	Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Ανατροπή μηχανήματος			
	08108	Πλημμύρα / Κατάκλυση έργου	1		
08200. Ασφυκτικό περιβάλλον	08201	Βάλτοι, ιλείς, κινούμενες άμμοι			
	08202	Υπόνομοι, βόθροι, βιολογικοί καθαρισμοί			
	08203	Βύθιση σε σκυρόδεμα, ασβέστη, κλπ.		1	
	08204	Εργασία σε κλειστό χώρο - ανεπάρκεια οξυγόνου			
08300. Άλλη πηγή	08301				
	08302				
	08303				
09000. Εγκαύματα					
09100. Υψηλές θερμοκρασίες	09101	Συγκολλήσεις / συντήξεις		1	
	09102	Υπέρθερμα ρευστά			
	09103	Πυρακτωμένα στερεά			
	09104	Τήγματα μετάλλων			
	09105	Άσφαλτος / πίσσα			1
	09106	Καυστήρες			
	09107	Υπερθερμαινόμενα τμήματα μηχανών	1	1	1
09200. Καυστικά υλικά	09201	Ασβέστης			
	09202	Οξέα			
	09203				
09300. Άλλη πηγή	09301				
	09302				
	09303				

10000. Έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες					
10100. Φυσικοί παράγοντες	10101	Ακτινοβολίες			
	10102	Θόρυβος / δονήσεις	1	1	
	10103	Σκόνη	1	1	1
	10104	Υπαίθρια εργασία. Παγετός	1	1	1
	10105	Υπαίθρια εργασία. Καύσωνας	1	1	1
	10106	Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας			
	10107	Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας			
	10108	Υγρασία χώρου εργασίας			
	10109	Υπερπίεση / υποπίεση			
	10110				
	10111				
10200. Χημικοί παράγοντες	10201	Δηλητηριώδη αέρια			
	10202	Χρήση τοξικών υλικών			
	10203	Αμίαντος	1	1	
	10204	Ατμοί τηγμάτων			
	10205	Αναθυμιάσεις υγρών / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες	1	1	1
	10206	Καπναέρια ανατινάξεων			
	10207	Καυσαέρια μηχανών εσωτ. καύσης	1	1	1
	10208	Συγκολλήσεις		1	
	10209	Καρκινογόνοι παράγοντες			
	10210				
	10211				
	10212				
10300. Βιολογικοί παράγοντες	10301	Μολυσμένα εδάφη			
	10302	Μολυσμένα κτίρια			
	10303	Εργασία σε υπονόμους, βόθρους, βιολογικούς καθαρισμούς			
	10304	Χώροι υγιεινής			
	10305				
	10306				
	10307				

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Για κάθε “πηγή κινδύνων” που έχει επισημανθεί στους πίνακες του Τμήματος Β (στήλη 1), καταγράφονται οι φάσεις / υποφάσεις όπου υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης (στήλη 2), αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν τη λήψη μέτρων προστασίας (στήλη 3), και συμπληρώνονται τα κατά την κρίση του συντάκτη αναγκαία πρόσθετα ή ειδικά μέτρα προστασίας που επιβάλλονται από τις ιδιαίτερες συνθήκες ή απαιτήσεις του έργου (στήλη 4).

(*) Αναφέρονται οι διατάξεις της νομοθεσίας που περιέχουν τα απαιτούμενα κάθε φορά μέτρα

(**) Περιγράφονται μέτρα που κατά την κρίση του συντάκτη απαιτούνται για την προστασία των εργαζομένων, αλλά δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία ή η πρόβλεψη δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Επίσης εδώ πρέπει να περιγραφούν και τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (βλ. άρθρο 3, παρ.5 του Π.Δ. 305/96)

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
02101	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 1073/1981 Π.Δ. 17/1996 Π.Δ. 31/1990	
02106	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 1073/1981 Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 31/1990	
02107	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/1981 Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 31/1990	
02203	Φ3.1	Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 18/1996 Π.Δ. 31/1990	
02205	Φ3.1	Π.Δ. 305/1996	
02401	Φ1.1	Π.Δ. 1073/1981	
03302	Φ2.1	Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/1993	
03401	Φ1.1, Φ1.2	Π.Δ. 305/1996	
05302	Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/1981	
05308	Φ2.1	Π.Δ. 397/1994 Π.Δ. 31/1990	
05309	Φ2.1	Π.Δ. 397/1994 Π.Δ. 31/1990	
05310	Φ1.1, Φ3.1	Π.Δ. 397/1994 Π.Δ. 31/1990	
06104	Φ3.1	Υ.Α. 7755/160/1998	
06401	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/1996	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
07105	Φ1.1, Φ2.1	Π.Δ. 1073/1981 Π.Δ. 305/1996 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-1993	Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει ν' απέχουν τουλάχιστον 2 μ. καθ' ύψος από το δίκτυο της Δ.Ε.Η. Η ίδια απόσταση πρέπει να τηρείται περιμετρικά των αγωγών για τα κινητά μέρη των μηχανημάτων (γερανός, αντλία σκυροδετήματος, κλπ.)
07301	Φ2.1	Ν158/1975 Π.Δ. 95/1978	
08104	Φ2.1	Π.Δ. 396/1994 Π.Δ. 305/1996	
08105	Φ2.1	Π.Δ. 396/1994 Π.Δ. 305/1996	
09101	Φ2.1	Π.Δ. 396/1994 Π.Δ. 305/1996	
09105	Φ3.1	Π.Δ. 396/1994 Π.Δ. 305/1996	
09107	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 396/1994 Π.Δ. 305/1996	
10102	Φ1.1, Φ2.1	Υ.Α. 56206/1613/1986 Υ.Α. 69001/1921/1988 Π.Δ. 85/1991	
10103	Φ1.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/1981 Π.Δ. 396/1994 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-1993	
10104	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 396/1994 Εγκύκλιος Υπ. Εργ. 1030329/03.07.1995 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-1993	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
10105	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/1996 Π.Δ. 396/1994 Εγκύκλιος Υπ. Εργ. 1030329/03.07.95 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-1993	
10205	Φ2.1	Π.Δ. 77/1993 Π.Δ. 186/1995 Π.Δ. 174/1997	
10208	Φ2.1	Π.Δ. 77/1993 Π.Δ. 186/1995 Π.Δ. 174/1997	
10303	Φ2.1	Π.Δ. 77/1993 Π.Δ. 186/1995 Π.Δ. 174/1997	

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
1.	Β.Δ. 25-08-1920	Περί κωδικοποίησης των περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών διατάξεων.	200 Α΄/05-09-1920
2.	Π.Δ. 22-12-1933	Περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.	406 Α΄/29-12-1933
3.	Π.Δ. 14-3-1934	Περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών και υπαλλήλων των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων, εργαστηρίων κ.λ.π.	112 Α΄/22-03-1934
4.	Ν.158/1975	Περί εργασίας επί ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ευρισκομένων υπό τάσιν.	189 Α΄/08-09-1975
5.	Π.Δ. 212/1976	Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις μεταφορικής ταινίας και προωθητάς εν γένει.	78 Α΄/06-04-1976
6.	Ν. 495/1976	Περί όπλων, εκρηκτικών υλών και εκρηκτικών μηχανημάτων και άλλων τινών ποινικών διατάξεων.	337 Α΄/18-12-1976
7.	Π.Δ. 413/1977	Περί αγοράς, μεταφοράς και καταναλώσεως εκρηκτικών υλών.	128 Α΄/12-05-1977
8.	Π.Δ. 17/1978	Περί συμπληρώσεως του από 22/29-12-1933 Π. Δ/τος «περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων»	3 Α΄/12-01-1978
9.	Π.Δ. 95/1978	Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων.	20 Α΄/17-02-1978
	Π.Δ. 216/1978	Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις την μεταφοράν ρευστών – πυρακτωμένων υλών, διά περονοφόρων οχημάτων.	47 Α΄/31-03-1978
10.	Π.Δ. 778/1980	Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών.	139 Α΄/26-08-1980
11.	Υ.Α. ΒΜ 5/30428/1980	Περί εγκρίσεως πρότυπης τεχνικής προδιαγραφής σημάνσεως εκτελουμένων έργων σε οδούς εκτός κατοικημένων περιοχών.	589 Β΄/30-06-1980
12.	Π.Δ. 1181/1981	Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύην το έτος 1960 υπ' αριθ. 115 Διεθνούς Συμβάσεως «περί προστασίας των εργαζομένων από τας ιοντιζούσας ακτινοβολίας».	195 Α΄/24-07-1981
13.	Π.Δ. 1073/1981	Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια έργων οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού.	260 Α΄/16-09-1981

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
14.	Π.Δ. 329/1983	Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες του Συμβουλίου των Ε.Κ. 67/548/ΕΟΚ, 69/81/ΕΟΚ, 70/189/ΕΟΚ, 71/141/ΕΟΚ, 73/146/ΕΟΚ, 75/409/ΕΟΚ, 79/831/ΕΟΚ και της Επιτροπής των Ε.Κ. 79/907/ΕΟΚ, 79/370/ΕΟΚ.	118 Α΄ και 140 Α΄/1983
15.	Υ.Α. ΒΜ 5/30058/1983	Έγκριση Πρότυπης Τεχνικής Προδιαγραφής Σημάνσεως Εκτελούμενων έργων σε οδούς εντός κατοικημένων περιοχών.	121 Β΄/23-03-1983
16.	Ν. 1396/1983	Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά έργα.	126 Α΄/15-09-1983
17.	Ν. 1418/1984	Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων.	23 Α΄/29-02-1984
18.	Υ.Α. 130646/1984	Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.	154 Β΄/19-03-1984
19.	Ν. 1430/1984	Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας «που αφορά τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία» και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ΄ αυτήν.	49 Α΄/18-04-1984
20.	Υ.Α. ΙΙ-5η/Φ/17402/1984	Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.	931 Β΄/31-12-1984
21.	Ν. 1568/1985	Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.	177 Α΄/18-10-1985
22.	Υ.Α. 56206/1613/1986	Προσδιορισμός της Ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1978, της 7ης Δεκεμβρίου 1981 και της 11ης Ιουλίου 1985.	570 Β΄/09-09-1986
23.	Π.Δ. 307/1986	Προστασία της Υγείας των Εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους.	135 Α΄/29-08-1986
24.	Π.Δ. 94/1987	Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία.	54 Α΄/22-04-1987
25.	Π.Δ. 70α/1988	Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία.	31 Α΄/17-02-1988
26.	Π.Δ. 71/1988	Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων.	32 Α΄/17-02-1988
27.	Υ.Α. 7755/160/1988	Λήψη μέτρων πυροπροστασίας στις Βιομηχανικές – Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και αποθήκες αυτών καθώς και αποθήκες εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών.	241 Β΄/22-04-1988

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
28.	Π.Δ. 294/1988	Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1568/1985 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».	138 Α΄/21-06-1988
29.	Υ.Α. 88555/3293/1988	Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α.	721 Β΄/04-10-1988
30.	Υ.Α. 69001/1921/1988	Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή στάθμη θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος και των φορητών συσκευών θραύσης σκυροδέματος και αεροσφυρών.	751 Β΄/18-10-1988
31.	Ν. 1837/1989	Για την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις.	85 Α΄/23-03-1989
32.	Υ.Α. 3046/304/1989	Κτιριοδομικός Κανονισμός.	59 Δ΄/03-02-1989
33.	Π.Δ. 225/1989	Υγιεινή και Ασφάλεια στα υπόγεια Τεχνικά Έργα.	106 Α΄/02-05-1989
34.	Π.Δ. 31/1990	Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης Τεχνικών Έργων.	11 Α΄/05-02-1990
35.	Π.Δ. 70/1990	Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζόμενων σε ναυπηγικές εργασίες.	31 Α΄/14-03-1990
36.	Κ.Υ.Α.. 8243/1113/1991	Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.	138 Β΄/08-03-1991
37.	Π.Δ. 85/1991	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ.	38 Α΄/18-03-1991
38.	Π.Δ. 499/1991	Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 31/1990 (Α.11/5.2.1990) "Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων".	180 Α΄/21/28-11-1991
39.	Π.Δ. 157/1992	Επέκταση των διατάξεων των Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων» (177/Α) στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.	74 Α΄/12-05-1992
40.	Ν. 2094/1992	Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.	182 Α΄/25-11-1992

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
41.	Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/1993	Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με τη 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21 ^{ης} Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας.	187 Β'/23-03-1993
42.	Π.Δ. 77/1993	Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς, και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π. Δ/τος 307/86 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ.	34 Α'/18-03-1993
43.	Υ.Α. 31245/1993	Συστάσεις για κατεδαφίσεις κτιρίων.	451 Β'/24-06-1993
44.	Π.Δ. 377/1993	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις Οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις μηχανές.	160 Α'/15-09-1993
45.	Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/1993	Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών.	756 Β'/28-09-1993
46.	Ν. 2229/1994	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 1418/1984 και άλλες διατάξεις.	138 Α'/31-08-1994
47.	Κ.Υ.Α. 8881/1994	Τροποποίηση της 4373/1205/11.3.1993 (ΦΕΚ 187/Β/23.3.1993) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.	450 Β'/16-06-1994
48.	Υ.Α. 378/1994	Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει πιστοποιηθεί και ισχύει.	705 Β'/20-09-1994
49.	Π.Δ. 395/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ.	220 Α'/19-12-1994
50.	Π.Δ. 396/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ.	220 Α'/19-12-1994
51.	Π.Δ. 397/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ.	221 Α'/19-12-1994

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
52.	Π.Δ. 399/1994	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ.	221 Α΄/19-12-1994
53.	Π.Δ. 105/1995	Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή /και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ.	67 Α΄/ 10-04-1995
54.	Π.Δ. 186/1995	Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/383/ΕΟΚ.	97 Α΄/30-05-1995
55.	Υ.Α. 3131.1/20/1995	Έγκριση του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθ. 10 "Για τις καταδυτικές εργασίες".	978 Β΄/28-11-1995
56.	Π.Δ. 16/1996	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.	10 Α΄/18-01-1996
57.	Π.Δ. 17/1996	Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.	11 Α΄/18-01-1996
58.	Π.Δ. 18/1996	Τροποποίηση Π.Δ. 377/1993 σχετικά με τις μηχανές σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/44/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.	12 Α΄/18-01-1996
59.	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 7 Υ.Α. 7568.Φ.700.1/1996	Λήψη μέτρων πυροπροστασίας κατά την εκτέλεση θερμών εργασιών.	155 Β΄/13-03-1996
60.	Π.Δ. 305/1996	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ.	212 Α΄/29-08-1996
61.	Κ.Υ.Α. Β.5261/190/1997	Τροποποίηση της Β.4373/1205/11.3.1993 (ΦΕΚ 187/Β΄/23.3.1993) κοινή απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 96/58/ΕΚ.	113 Β΄/26-02-1997

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
62.	Π.Δ. 174/1997	Τροποποίηση Π.Δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/383/ΕΟΚ.» (97/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/30/ΕΚ.	150 Α΄/15-07-1997
63.	Π.Δ. 175/1997	Τροποποίηση Π.Δ. 70α/1988 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία» (31/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ.	150 Α΄/15-07-1997
64.	Π.Δ. 176/1997	Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ.	150 Α΄/ 15-07-1997
65.	Π.Δ. 177/1997	Ελάχιστες προδιαγραφές για την βελτίωση της προστασίας, της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές δια γεωτρήσεων βιομηχανίες σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/91/ΕΟΚ.	150 Α΄/15-07-1997
66.	Π.Δ. 62/1998	Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ.	67 Α΄/26-03-1998
67.	Ν. 2696/1999	Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας	57 Α΄/23-03-1999
68.	Π.Δ. 88/1999	Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ.	94 Α΄/13-05-1999
69.	Π.Δ. 89/1999	Τροποποίηση του Π.Δ.395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου.	94 Α΄/13-05-1999
70.	Π.Δ. 90/1999	Καθορισμός οριακών τιμών έκθεσης και ανώτατων οριακών τιμών έκθεσης των εργαζομένων σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/322/ΕΟΚ και 96/94/ΕΚ της Επιτροπής και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 307/86 ""Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους" (135/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 77/93 (34/Α).	94 Α΄/13-05-1999
71.	Κ.Υ.Α. 16289/330/1999	Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την Οδηγία 97/23/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τον εξοπλισμό υπό πίεση.	987 Β΄/27-05-1999

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
72.	Π.Δ. 127/2000	Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ.399/94 "Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ" (221/Α)σε συμμόρφωση με την οδηγία 97/42/ΕΚ του Συμβουλίου.	111 Α΄/06-04-2000
73.	Π.Δ. 304/2000	Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/19-12-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/99 "Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999).	241 Α΄/03-11-2000
74.	Π.Δ. 338/2001	Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες. Διόρθ.σφαλμ.ΦΕΚ Α 259/2001.	227 Α΄/09-10-2001
75.	Π.Δ. 339/2001	Τροποποίηση του Π.Δ.307/86 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους".	227 Α΄/09-10-2001
76.	Π.Δ. 43/2003	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 399/94 "Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ" (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/38/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 1999 (Ε.Ε. Ι 138/1.6.1999).	44 Α΄/19-02-2003
77.	Κ.Υ.Α. Δ13ε/4800/2003	Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση έγκρισης τύπου Μηχανήματος Έργων και τρόπος και διαδικασία απογραφής, ταξινόμησης και χορήγησης άδειας και πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας Μηχανήματος Έργων (ΜΕ).	708 Β΄/04-06-2003
78.	Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/502/2003	Έγκριση Τεχνικής Προδιαγραφής Σήμανσης Εκτελούμενων Οδικών Έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών ως ελάχιστα όρια.	946 Β΄/09-07-2003
79.	Κ.Υ.Α. 15085/593/2003	Κανονισμός Ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων.	1186 Β΄/25-08-2003
80.	Π.Δ. 155/2004	Τροποποίηση του Π.Δ. 395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (Α΄ 220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001.	121 Α΄/05-07-2004

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	<u>ΦΕΚ</u>
81.	Π.Δ. 176/2005	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2002/44/ΕΚ.	227 Α΄/14-09-2005
82.	Π.Δ. 149/2006	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος) σε εναρμόνιση με την οδηγία 2003/10/ΕΚ.	159 Α΄/28-07-2006
83.	Π.Δ. 167/2006	"Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 2002/15/ΕΚ Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών"	179 Α΄/22-08-2006

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ

A/A	Τίτλος	<u>Αριθμός Εγκυκλίου</u>
1.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 778/1980 Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών (ΦΕΚ 193 Α΄/26-08-1980)	131120/10-10-1980 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΘ/ΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
2.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 1073/1981 Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια έργων οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού (ΦΕΚ 260 α΄/16-09-1981)	131081/29-09-1981 130236/15-02-1982 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΘ/ΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
3.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Ν. 1396/1983 Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα (ΦΕΚ 126 Α΄15-09-1983)	132625/Δεκέμβριος 1983 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
4.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Υ.Α.130646/1984 Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας (ΦΕΚ 154 Β΄/19-03-1984)	130891/08-05-1984 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
5.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Ν. 1430/1984 Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας «που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία» και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ' αυτή (ΦΕΚ 49 Α΄/18-04-1984)	131307/08-06-1984 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A/A	Τίτλος	<i>Αριθμός Εγκυκλίου</i>
6.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 225/1989 Υγιεινή και ασφάλεια στα Υπόγεια Τεχνικά Έργα (ΦΕΚ 106 Α΄/02-05-1989)	130528/23-05-1989 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
7.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/1993 Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών (ΦΕΚ 756 Β΄/28-09-1993).	130210/04-06-1997 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
8.	Εγκύκλιος Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος	130329/03-07-1995 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
9.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 397/1994 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για την ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ.(ΦΕΚ 221 Α΄/19-12-1994)	130405/16-08-1995 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
10.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 105/1995 Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ (ΦΕΚ 67 Α΄/ 10-04-1995)	130409/18-08-1995 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A/A	Τίτλος	<i>Αριθμός Εγκυκλίου</i>
11.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 16/1996 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ (ΦΕΚ 10 Α΄/18-01-1996)	130532/31-07-1996 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
12.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 17/1996 Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ (ΦΕΚ 11 Α΄/18-01-1996)	130297/15-07-1996 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
13.	Εγκύκλιος Εφαρμογής Π.Δ. 305/1996 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ (ΦΕΚ 212 Α΄/ 19-08-1996)	130159/07-05-1997 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
14.	Εγκύκλιος 27/2003 Αποδοχή Γνωμοδότησης του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της ΓΓΔΕ περί των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων αφενός της Δ/νουσας Υπηρεσίας του Δημοσίου Έργου και αφετέρου της Αναδόχου Εργοληπτικής Επιχείρησης, ως προς τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας των εργαζομένων σε αυτό	ΔΕΕΠ/208/12-09-2003 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

Συμπληρωματικά των προαναφερομένων νομοθετικών διαταγμάτων, σε κάθε φάση του έργου προτείνονται τα εξής:

- Περίφραξη και σήμανση του εργοταξίου για την προστασία και έγκαιρη προειδοποίηση των διερχόμενων τροχοφόρων. Δημιουργία ασφαλών διόδων για την διέλευση των πεζών στους χώρους και στα σημεία που οι εργασίες του εργοταξίου ενδέχεται να δημιουργούν κινδύνους. Επίσης περίφραξη του εργοταξίου προς αποφυγήν εισόδου ατόμων μη εχόντων εργασία, καθώς και ζώων.
- Προμήθεια εκτός του κράνους και φωσφορούχου γιλέκου στους εργαζόμενους εντός του οδοστρώματος.
- Καθημερινή εκπαίδευση και υπενθύμιση των κινδύνων στους εργαζόμενους από τον εργοταξίαρχη και τον τεχνικό ασφαλείας.

Κατά τις χωματουργικές εργασίες προτείνονται τα εξής:

- Θα πρέπει πάντα να υπάρχει έλεγχος για τυχόν χαλάρωση των πρανών και βλάβη.
- Να υπάρχει συνεργασία με τα αρμόδια συνεργεία της ΔΕΗ και του ΟΤΕ, καθώς και του δήμου ώστε να εντοπισθούν οι θέσεις των δικτύων και να αποφευχθεί η καταστροφή τους.

Σε ότι αφορά τα μηχανήματα με κινητά μέρη:

- Κάλυψη των κινούμενων τμημάτων των μηχανημάτων όπου είναι δυνατόν, καθώς και
- Τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων.

Σε ότι αφορά τη μεταφορά φορτίων:

- Συνεχή υπενθύμιση των οδηγών για αυξημένη προσοχή σε όλη την διάρκεια της εργασίας τους
- Χρήση σημάσεως για διακοπή κυκλοφορίας – παρακάμψεις.

ΤΜΗΜΑ Δ

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας

Η προσπέλαση στο έργο γίνεται από το ευρύτερο οδικό δίκτυο του Δήμου Φολεγάνδρου.

2. Δίοδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου

Η διέλευση και παραμονή ατόμων στο χώρο του εργοταξίου απαγορεύεται, εκτός από το εξουσιοδοτημένο για την κατασκευή προσωπικό του έργου. Η κυκλοφορία των οχημάτων κατά την διάρκεια των εργασιών θα γίνεται από τους υπάρχοντες περιμετρικούς δρόμους.

3. Χώροι εγκατάστασης του βασικού μηχανικού εξοπλισμού

Τα βαριά εργαλεία ασφαρίζονται επιτόπου, ενώ τα μικρότερα (εργαλεία χειρός, μικροσυσκευές κ.λ.π.) αποθηκεύονται στους διαμορφωμένους χώρους αποθήκευσης με ευθύνη των εργατών που τα χρησιμοποιούν.

4. Χώροι αποθήκευσης

Δεν προβλέπεται η δημιουργία αποθηκών καυσίμων, λιπαντικών κ.λ.π. Οι μικρές ποσότητες που απαιτούνται θα παραδίδονται καθημερινά από τα τοπικά πρατήρια καυσίμων.

5. Χώροι συλλογής ακρήστων και επικίνδυνων υλικών (θα περιγράφεται και ο τρόπος αποκομιδής τους)

Απαιτείται ο Ανάδοχος να μεριμνήσει για την κατασκευή περιφραγμένου χώρου αποθήκευσης υλικών (μπάζων, σωλήνων κ.λ.π.)

6. Χώροι υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για τον ανεφοδιασμό των χώρων εργασίας με πόσιμο νερό και επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής και καθαριότητας και να προβλέψει κατάλληλους χώρους εργασίας του προσωπικού του υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες (ψύχος, βροχή, καύσωνας).

Στο εργοτάξιο θα υπάρχει κουτί Πρώτων Βοηθειών. Η ιατρική κάλυψη των εκτάκτων περιστατικών θα γίνεται από το πλησιέστερο Κέντρο Υγείας ή Νοσοκομείο.

7. Άλλα σημεία, χώροι ή ζώνες που απαιτούνται για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

Δεν υπάρχουν

8. Στο τμήμα αυτό ενσωματώνεται επίσης η μελέτη για την κατασκευή ικριωμάτων, εφόσον αντιμετωπίζεται περίπτωση κατά την οποία αυτά πρέπει να είναι ειδικής μορφής για τις ανάγκες

εκτέλεσης των εργασιών, άλλης από αυτή που περιγράφεται στις ισχύουσες διατάξεις περί ικριωμάτων (π.δ. 778/80 και π.δ. 1073/81).

Ο Ανάδοχος κατασκευής πρέπει να περιλάβει τις μελέτες των ειδικών ικριωμάτων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου και που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

(Συμπληρωματικά των νομοθετικών διατάξεων στους οποίους γίνεται αναφορά στον πίνακα Γ, καταχωρίζονται εδώ φωτοαντίγραφα δοκιμασμένων πρακτικών και λύσεων για την βελτίωση της Ασφάλειας και Υγείας των Εργαζομένων).

1. ΣΚΥΡΟΔΕΤΗΣΕΙΣ

Σε όλα σχεδόν τα τεχνικά έργα υπάρχουν εργασίες σκυροδέτησης, είτε αυτές είναι ένας τοίχος αντιστήριξης είτε ο φέρων οργανισμός ενός κτηρίου. Οι εργασίες αυτές, είναι εκείνες που από τη φύση τους οργανώνουν την μορφή του εργοταξίου. Στις εργασίες σκυροδέτησης, χρησιμοποιείται ένας μεγάλος αριθμός ανειδίκευτων εργατών, οι οποίοι εργάζονται υπό την καθοδήγηση ειδικευμένων τεχνιτών, γεγονός το οποίο καθιστά κρισιμότερη την ασφάλεια στις εργασίες αυτές.

Σημεία προσοχής

- Ο **ξυλότυπος** είναι μια πρόχειρη κατασκευή και η **υπερφόρτωσή** του τοπικά, εγκυμονεί κινδύνους κατάρρευσης.
- Τα **Μέσα Ατομικής Προστασίας** που πρέπει να χρησιμοποιούν κατά τις εργασίες καλουπώματος οι εργαζόμενοι, εκτός του κράνους, πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένα για να προστατεύουν τα άνω και κάτω άκρα.
- Κατά την **φορτοεκφόρτωση του οπλισμού** για το σιδέρωμα, πρέπει να απαγορεύεται η διέλευση οποιουδήποτε κάτω από τα ανυψωμένα φορτία.
- Τα **κινούμενα μέρη των μηχανών** που χρησιμοποιούνται για κοπή ή κάμψη του οπλισμού, πρέπει να φέρουν τους κατάλληλους προφυλακτήρες για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Κατά τις εργασίες **σκυροδέτησης** δεν πρέπει να μετακινείται κανείς, κάτω ή κοντά στον ξυλότυπο.
- Τα **πιτσιλίσματα από νωπό** σκυρόδεμα πρέπει να απομακρύνονται γρήγορα από τα σημεία διέλευσης των πεζών, για να μην προκληθούν ατυχήματα.

2. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Οι παραδοσιακές μέθοδοι εκτέλεσης των τεχνικών έργων εγκαταλείπονται και η εκμηχάνιση των έργων προχωρεί με γοργά βήματα, έχοντας ήδη προσεγγίσει έναν ικανοποιητικό βαθμό στα μεγάλα ιδιωτικά και δημόσια τεχνικά έργα.

Οι Συμβάσεις εκτέλεσης τεχνικών έργων του Δημοσίου τομέα αναφέρουν ως απαραίτητη προϋπόθεση τη διάθεση του απαραίτητου εξοπλισμού εκ μέρους του Αναδόχου του έργου. Ο εξοπλισμός ποικίλει ανάλογα με το είδος των εργασιών, το μέγεθός τους και την ιδιαίτερη δυσκολία τους (τοπικές συνθήκες), με εξαίρεση τον τυπικό εξοπλισμό ο οποίος απαιτείται για την μεταφορά υλικών και προσωπικού – ο οποίος επίσης ποικίλει.

Οι μηχανές εφευρέθηκαν και χρησιμοποιούνται για να λύνουν προβλήματα. Δυστυχώς η κακή χρήση, ο ακατάλληλος χειρισμός και η πλημμελής συντήρηση σε συνδυασμό με εξωγενείς παράγοντες ως προς το μηχάνημα και τον χειριστή, γίνονται αιτία ατυχημάτων.

Σημεία προσοχής

- Ένα μηχάνημα **πρέπει να χρησιμοποιείται μόνον** για την εργασία (ες) που έχει κατασκευασθεί.
- Απαγορεύεται η **υπερφόρτωση** μηχανήματος.
- Μόνον **αδειούχοι χειριστές** επιτρέπεται να χειρίζονται τα μηχανήματα.
- Η **άδεια των χειριστών** πρέπει να είναι σε **ισχύ**.
- Απαγορεύεται η **χρήση ερπυστριοφόρων** μηχανημάτων σε ασφαλτό.
- Η συντήρηση και η **τήρηση καρτέλας (βιβλίου) συντήρησης** για κάθε μηχάνημα είναι υποχρεωτική.
- Απαγορεύονται οι **αυτοσχεδιασμοί** στη χρήση και συντήρηση του μηχανήματος.
- Όλα τα μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με **πυροσβεστήρα** και **φαρμακείο**.
- Όλα τα **συστήματα ασφαλείας** πρέπει να λειτουργούν καλώς.
- Ο εξοπλισμός των ανυψωτικών μηχανημάτων πρέπει να αναγράφει **το φορτίο ανύψωσης**.
- **Πιστοποιητικό ανυψωτικής ικανότητας** απαιτείται για όλους τους γερανούς.
- Η θέση του μηχανήματος δεν πρέπει να είναι επισφαλής για το ίδιο και για τρίτους.
- Όλα τα ΜΕ πρέπει να είναι εφοδιασμένα με **άδεια λειτουργίας** και **πινακίδα «ΜΕ»**.
- Η **καρότσα** των αυτοκινήτων φορητών πρέπει να είναι σκεπασμένη όταν μεταφέρεται άμμος ή 3Α.
- Η **επιθεώρηση των ανυψωτικών μηχανημάτων** είναι υποχρεωτική και πρέπει να καταγράφεται.

- Ειδικά μέτρα πρέπει να λαμβάνονται λόγω **εναέριων αγωγών** ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.
- Προσοχή στα **υπόγεια δίκτυα** κατά την εκσκαφή τάφρων.
- Ο **εξοπλισμός ανύψωσης** (σαμπάνια, ιμάντες, συρματόσχοινα) πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση. Η **επιθεώρηση** του είναι υποχρεωτική πριν από τη χρήση του.

3. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΩΝ

Η ανύψωση και η μεταφορά φορτίων στα εργοτάξια κατά κανόνα γίνονται με χρήση μηχανικών μέσων (γερανοί, παλάγκα, βαρούλκα κ.λ.π.) εν τούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν περιπτώσεις όπου γίνονται χειρωνακτικά.

Οι χειρωνακτικές εργασίες (ανύψωση, μεταφορά, έλξη, ώθηση ή απόθεση φορτίων), έχουν ως συνήθεις συνέπειες:

- Κόπωση των εργαζομένων.
- Καταπόνηση της σπονδυλικής στήλης.
- Ατυχήματα.
- Καθυστέρηση της παραγωγής.

Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, αρκεί να αναφερθεί ότι στην Μ. Βρετανία το 12,5% των εργατικών τραυματισμών οφείλεται στην υπερπροσπάθεια των εργαζομένων. Από αυτούς τους τραυματισμούς, το 74% προκλήθηκε κυρίως από ανύψωση φορτίων, ενώ ως συνέπεια αυτών το 61% των εργαζομένων παρουσίασε σοβαρά προβλήματα στη μέση.

Η χρήση μηχανικών μέσων κάνει την εργασία πιο εύκολη και πιο αποδοτική, παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να προκληθούν ατυχήματα όπως όταν η λειτουργία του μηχανήματος δεν είναι καλή ή όταν δεν τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας κατά τη χρήση του.

Σημεία προσοχής

- Η διακίνηση φορτίων με μηχανικά μέσα πρέπει **να προτιμάται** σε σχέση με την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, όπου είναι εφικτή.
- Απαραίτητη είναι η εκ του νόμου πρόληψη των πιθανών ατυχημάτων που μπορούν να προκληθούν κατά την εργασία. Πρέπει να υπάρχει όμως και **προληπτικός σχεδιασμός** κανόνων από τον εργοδότη για την αποφυγή τυχαίων συμβάντων, όπως και κατάλληλη **οργάνωση των θέσεων εργασίας**.
- Πρέπει να τηρούνται οι **βασικοί κανόνες** που διέπουν την **ασφαλή λειτουργία και χρήση των μηχανικών μέσων** (συσκευές ανύψωσης, οχήματα, χωματουργικά μηχανήματα κ.λ.π.).
- Πρέπει να προβλέπονται κατά περίπτωση **προληπτικά μέτρα ασφαλείας** για την **χειρωνακτική διακίνηση φορτίων**, προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν μελλοντικά ατυχήματα.

4. ΕΚΣΚΑΦΕΣ

Στα περισσότερα τεχνικά έργα απαιτούνται εργασίες εκσκαφών. Οι συνδεόμενοι κίνδυνοι με τις εργασίες εκσκαφών είναι σημαντικοί, αρκεί να σημειωθεί ότι η υποχώρηση ενός μόνον κυβικού μέτρου εδάφους αντιστοιχεί περίπου σε 1,2 – 1,5 τόνους βάρος.

Σημεία προσοχής

- Πριν την εκσκαφή απαιτείται **έρευνα** του εδάφους.
- Πριν την εκσκαφή απαιτείται έρευνα των υπογείων **δικτύων**.
- Η αντιστήριξη πρέπει (αν απαιτείται) να τοποθετείται **έγκαιρα**.
- Οι εκσκαφές πρέπει να **περιφράσσονται** κατάλληλα και πλήρως.
- Έξοδοι από τις εκσκαφές (π.χ. σκάλες), πρέπει να υπάρχουν σε αποστάσεις μικρότερες των 24μ μεταξύ τους.
- Ο **φωτισμός** και ο **αερισμός** βαθέων τάφρων πρέπει βαθέων τάφρων πρέπει να ελέγχεται.
- Απαιτείται **έλεγχος** των εκσκαφών μετά από κάθε βροχόπτωση.
- Απαγορεύονται **αποθέσεις υλικών και εργαλείων** σε απόσταση μικρότερη των 60cm από το χείλος του πρανούς.
- Καμία εκσκαφή δεν είναι **ασφαλής**.
- Απαγορεύεται η εργασία σε **τάφρους** όταν έχουν πλημμυρίσει.
- Επιβάλλεται **πρόβλεψη απορροής ομβρίων**.
- Απαιτείται **αντιστήριξη** όλων των καθέτων στοιχείων ή **μετάθεσή** τους, όπου κινδυνεύουν από την εκσκαφή.
- Απαιτείται ασφαλής **γεφύρωση** τάφρων για την διέλευση οχημάτων και πεζών.
- Απαγορεύεται η **υποσκαφή** μηχανημάτων.
- Απαγορεύεται η εργασία στο **πόδι του πρανούς** βαθιών εκσκαφών, αν δεν ληφθούν ειδικά μέτρα.
- Η **περίφραξη** των εκσκαφών πρέπει να γίνεται σε κατάλληλη απόσταση από το χείλος του πρανούς.

5. ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΥΣΩΝΑ

Οι οδηγίες αυτές ενδιαφέρουν όλους τους εργαζόμενους που ασχολούνται σε υπαίθριες εργασίες.

Θερμική καταπόνηση εργαζόμενου εμφανίζεται όταν το άμεσο περιβάλλον εργασίας του είναι πολύ θερμό και σε συνδυασμό με κοπιαστική ή μη εργασία μπορεί να επιφέρει σημαντική μείωση παραγωγικότητας ή μείωση της προσοχής που απαιτείται για την αποφυγή ατυχήματος ή αίσθηση δυσανεξίας ή ακόμη και βλάβη στην υγεία του εργαζόμενου. Τέτοια κατάσταση μπορεί να υπάρξει σαν συνέπεια καύσωνος της καλοκαιρινής περιόδου.

Καύσωνας είναι το μετεωρολογικό φαινόμενο όπου η θερμοκρασία του αέρα που περιβάλλει τον χώρο εργασίας είναι δυνατόν να προκαλέσει κατάσταση θερμικής καταπόνησης, και αναγγέλλεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Οι παράγοντες που καθορίζουν την θερμική καταπόνηση είναι:

- Θερμοκρασία ξηρού θερμομέτρου
- Σχετική υγρασία
- Ταχύτητα αέρα
- Ακτινοβολία
- Βαρύτητα εργασίας
- Ενδυμασία
- Εγκλιματισμός εργαζόμενου: είναι η φυσιολογική διαδικασία που επιτρέπει την προσαρμογή στο θερμό περιβάλλον μέσω της μείωσης του βασικού μεταβολισμού, της αύξησης της εφίδρωσης και της μείωσης απώλειας ηλεκτρολυτών (άλατα) με τον ιδρώτα. Ο εγκλιματισμός επιτυγχάνεται εντός 7-10 ημερών.
- Κατάσταση της υγείας του.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΥΣΩΝΑ

Μυϊκές συσπάσεις (κράμπες των θερμαστών). Παρατηρούνται σε άτομα που εργάζονται σε χώρους με υψηλή θερμοκρασία. Προκαλείται από την έντονη απώλεια αλάτων και υγρών λόγω εφίδρωσης. Εμφανίζονται εντονότερα αν ο εργαζόμενος έχει πει πολύ νερό χωρίς όμως να αναπληρώνει και τα άλατα. Η πάθηση δεν θεωρείται επικίνδυνη. Εμφανίζεται απότομα και έχει τα ακόλουθα συμπτώματα:

- Έντονοι πόνοι και σπασμοί των κοιλιακών και σκελετικών μυών.
- Το δέρμα είναι υγρό και ωχρο.

Θερμική εξάντληση (κατάρρευση από τη ζέστη). Παρατηρείται συχνότερα σε άτομα που δεν είναι συνηθισμένα να εργάζονται σε περιβάλλον θερμό και υγρό.

Προκαλείται από την υπερβολική απώλεια νερού και άλατος από το σώμα. Συμπτώματα:

- Εξάντληση, ατονία, αδυναμία και ανησυχία του πάσχοντος.
- Κεφαλαλγία, κούραση, ίλιγγος, ναυτία.
- Όραση θολή.
- Πρόσωπο ωχρό, δέρμα κρύο και κολλώδες, άφθονη εφίδρωση.
- Αναπνοή γρήγορη και επιπόλαιη.
- Σφυγμός γρήγορος και αδύνατος.
- Θερμοκρασία φυσιολογική ή πέφτει.
- Επώδυνοι μυϊκοί σφυγμοί των κάτω άκρων και της κοιλιάς.
- Η κατάσταση μπορεί να φθάσει μέχρι και λιποθυμία.
- Η κατάσταση χειροτερεύει αν εμφανιστούν διάρροια και εμετοί.

Θερμοπληξία. Παρατηρείται σε άτομα που έχουν εκτεθεί σε περιβάλλον πολύ θερμό και υγρό για μεγάλο χρονικό διάστημα. Προκαλείται από άνοδο της θερμοκρασίας του σώματος λόγω αδυναμίας αποβολής θερμότητας όταν η εφίδρωση εμποδίζεται. Εμφανίζεται αιφνίδια με τα εξής συμπτώματα:

- Εξάντληση και ανησυχία του πάσχοντος.
- Κεφαλαλγία, ίλιγγος και υπερβολική αίσθηση ζέστης.
- Έντονη δίψα και ξηροστομία.
- Δέρμα ζεστό, κόκκινο (έξαψη) και ξηρό.
- Σε σοβαρές περιπτώσεις εμφανίζονται ερυθρά αιμοραγούντα στίγματα.
- Σφυγμός ταχύς και έντονος.
- Πίεση ελάχιστα ανεβασμένη.
- Αναπνοή γρήγορη βαθιά και θορυβώδης.
- Μυϊκές συσπάσεις, κράμπες, παροξυσμοί και εμετός.
- Αιφνίδια απώλεια συνειδήσεως, που γρήγορα γίνεται βαθιά.
- Κώμα, θάνατος.

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η αντοχή στο θερμικό στρες είναι μειωμένη στους εργαζόμενους που παρουσιάζουν κάποιο από τα κατωτέρω προβλήματα υγείας:

- Καρδιοπάθειες.
- Πνευμονοπάθειες (ορισμένες).
- Γενικά νοσήματα.
- Σακχαρώδης διαβήτης.
- Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.
- Διαταραχές ηπατικής λειτουργίας.
- Δυσλειτουργία του θυροειδούς.
- Μη ελεγχόμενη υπέρταση.
- Αναιμία (συγγενείς αιμοσφαιρινοπάθειες).
- Ψυχικά νοσήματα υπό θεραπεία.
- Νοσήματα του κεντρικού νευρικού συστήματος.
- Δερματοπάθειες μεγάλης έκτασης.
- Παχυσαρκία (30% πάνω από το κανονικό βάρος).
- Λήψη ορισμένων φαρμάκων.
- Γενικές καταστάσεις.
- Γυναίκες σε περίοδο κύησης.
- Εργαζόμενοι που δεν έχουν εγκλιματισθεί (π.χ. νέοι εργαζόμενοι, άτομα που επιστρέφουν από ασθένεια ή διακοπές).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ

Ισορροπία υγρών και αλάτων.

- Άφθονο δροσερό νερό, περισσότερο από όσο διψάς.
- Αν δεν έχεις εγκλιματιστεί και ιδρώνεις πολύ ρίχνε αλάτι στο νερό σου (με την μύτη ενός κουταλιού σ' ένα μπουκάλι του λίτρου).
- Μη τρως λιπαρά και βαριά γεύματα και μην καταναλώνεις οινόπνευματώδη.
- Τρώγε φρούτα και λαχανικά.

Ενδυμασία

- Τα ρούχα σου να διευκολύνουν τον αερισμό του σώματος σου, να επιτρέπουν την εξάτμιση του ιδρώτα, να είναι ελαφρά, άνετα και πορώδη (βαμβακερά)
- Αν δουλεύεις στον ήλιο ή κοντά σε ακτινοβολούσες επιφάνειες, φρόντισε να μην αφήνεις ακάλυπτο το σώμα σου.
- Κάνε χρήση του συστήματος ψύξης αν αυτό διατίθεται.

Υπαίθριες εργασίες

- Μην εργάζεσαι μισόγυμνος στον ήλιο.
- Να προσπαθείς να εργάζεσαι περισσότερο στη σκιά.
- Φόρα πάντα καπέλο ή το κράνος στο κεφάλι. Σε προστατεύει από την ηλίαση.
- Να εργάζεσαι πιο παραγωγικά τις πρωινές ώρες.

Εγκλιματισμός

- Δώσε την ευκαιρία στον εαυτό σου να προσαρμοστεί στην ζέστη. Σε λίγες μέρες θα νοιώθεις καλύτερα.
- Πιθανώς να νοιώσεις κάποια δυσφορία αν επιστρέψεις από άδεια ή ακόμη και από Σαββατοκύριακο. Γι αυτό πρόσεχε περισσότερο.

Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Αν δεις κάποιον με συμπτώματα όπως: δυσφορία, εξάντληση, ίλιγγο, κράμπες κλπ. κάλεσε αμέσως σε ιατρική βοήθεια. Μέχρι να έρθει βοήθεια κάνε τα ακόλουθα:

- Ξάπλωσε τον άρρωστο σε σκιά ή σε δροσερό μέρος. Βγάλε τα πολλά ρούχα.
- Ψύξε του το σώμα με δροσερό νερό ή βρεγμένα ρούχα.
- Φτιάξε αλατούχο δροσερό νερό (ένα κουταλάκι αλάτι σε κάθε ποτήρι νερό) και δίνε στον άρρωστο μισό ποτήρι κάθε τέταρτο της ώρας επί μία ώρα ή μέχρι να εξαφανιστούν τα συμπτώματα. Επιπλέον δίνε του άφθονο δροσερό νερό, γουλιά γουλιά.
- Αν λιποθυμήσει βάλε τον σε ασφαλή θέση ανάληψης (μπρούμυτα με το κεφάλι προς την πλευρά όπου το χέρι και το πόδι πρέπει να είναι αναδιπλωμένα).

Σχετική Εγκύκλιος 130329/95

«Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος»

Σημείωση: Οι ανωτέρω οδηγίες είναι επί πλέον των οργανωτικών μέτρων (διαλείμματα ή/και παύση εργασίας) που ενδεχόμενα να πρέπει να ληφθούν από την Διεύθυνση του Εργοταξίου, ύστερα από σχετική υπόδειξη του Τεχνικού ασφαλείας.

6. ΑΣΦΑΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΩΝ

A. Οδηγίες για Ασφαλή Ανύψωση Φορτίων

Η ανύψωση φορτίων είναι μια ιδιαίτερα επικίνδυνη εργασία και από τις συχνότερες αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων. Γι αυτό, **εφάρμοσε τις παρακάτω οδηγίες.**

1. Έλεγξε εάν οι αρτάνες που χρησιμοποιείς (συρματόσχοινα, αλυσίδες, φασκίες ή σκοινιά) είναι σε **καλή κατάσταση** και ότι ο γάντζος διαθέτει **ασφάλεια**. Αν διαπιστώσεις φθορές ή κάποιο ελάττωμα ανάφερε το αμέσως στον προϊστάμενό σου ώστε να αντικατασταθεί.
2. Γενικά **να αποφεύγεις** να χρησιμοποιείς αρτάνες από ινώδες σχοινί γιατί η αντοχή του ποικίλει σημαντικά, ανάλογα με το υλικό που είναι κατασκευασμένο.
3. **Αν διαπιστώσεις ότι ο χειριστής του ανυψωτικού μηχανήματος δεν είναι κάτοχος αδείας, ή αντιληφθείς** ότι ο χειριστής δεν βρίσκεται σε καλή φυσική κατάσταση λόγω κατανάλωσης οινόπνευματων ποτών, χρήσης φαρμάκων ή κάποιου εμφανούς προβλήματος υγείας ανάφερε το αμέσως στον προϊστάμενό σου.
4. **Μην χρησιμοποιείς** αυτοσχεδιασμούς κατά την πρόσδεση του φορτίου όπως συρματόσχοινα, σχοινιά ή αλυσίδες που έχουν να δεθεί κόμβο για να κοντύνουν, αλλά κατάλληλα ναυτικά κλειδιά.
5. Εάν αναρτάς κάποιο φορτίο που αποτελείται από επί μέρους τμήματα φρόντισε να είναι δεμένα σωστά και ασφαλισμένα για να αποφύγεις την πτώση τους από τυχαία κίνηση. Να ζητάς πάντα από τον προϊστάμενό σου **να ελέγχει την ανάρτηση**.
6. Να χρησιμοποιείς γάντια για την προστασία των χεριών σου από αιχμηρές γωνίες του φορτίου ή από θραυσμένα σύρματα του συρματόσχοινου.
7. Κατά την ανάρτηση φορτίου με σχοινιά ή φασκίες να φροντίζεις πριν την χρήση τους να μην είναι **στριμμένα**.
8. Η αρτάνη πρέπει να **εφαρμόζεται στη βάση του αγκίστρου** και όχι στη μύτη του, ώστε να αποφεύγεται η ακούσια μετατόπιση του φορτίου κατά την ανύψωση.
9. Τα φορτία πρέπει να ανυψώνονται πάντα **κατακόρυφα**.
10. Απαγορεύεται η οποιαδήποτε επαφή με διακινούμενο φορτίο, πριν αυτό εδρασθεί και ακινητοποιηθεί με ασφάλεια στον χώρο μεταφοράς του. Να χρησιμοποιείς **«αέρηδες»** (2 σχοινιά) για την καθοδήγηση του φορτίου κατά την ανύψωση και την μετακίνησή του.
11. Μην **στέκεσαι** κάτω από ανυψωμένο φορτίο και φρόντισε πάντα να σε βλέπει ο χειριστής.
12. Αν ο χειριστής δεν έχει καλή ορατότητα σε κάποιο τμήμα της διαδρομής του φορτίου ή προσωπικού εργασίας πρέπει να υπάρχει **έμπειρος κουμανταδόρος** για να τον καθοδηγήσει. Κανένας, εκτός από πρόσωπα που έχουν την κατάλληλη εμπειρία και

εκπαίδευση δεν πρέπει να κάνει σήματα καθοδήγησης στους χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων.

13. Να αποφεύγεις να εργάζεσαι ή να κινείσαι μέσα στην **ακτίνα δράσης** του γερανού.
14. Οι εργασίες πρέπει να διακόπτονται εάν υπάρχουν **αντίξοες συνθήκες**, όπως δυνατός άνεμος, κακή ορατότητα, βροχή κ.λ.π.
15. **Απαγορεύεται αυστηρά** στο προσωπικό να μετακινείται αναρτημένο σε συρματοσχοίνα, άγκιστρα, κάδους, περόνες, μπούμες, ή πάνω σε φορτία.

B. Οδηγίες για Ασφαλή Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων

Η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων είναι από τις **συχνότερες αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων** και βλάβης της υγείας. Γι' αυτό, **εφάρμοσε τις παρακάτω οδηγίες**:

1. Να χρησιμοποιείς **φόρμα εργασίας** χωρίς ελεύθερα άκρα που μπορεί να σκαλώσουν κάπου την ώρα της μεταφοράς.
2. Να χρησιμοποιείς **γάντια εργασίας** και **υποδήματα ασφαλείας** με μεταλλική προστασία δακτύλων και αντιολισθητική σόλα.
3. Αν υπάρχει κίνδυνος πρόσκρουσης ή πτώσης αντικειμένων να χρησιμοποιείς
4. Όταν το φορτίο είναι βαρύ **ζήτησε βοήθεια** από δεύτερο άτομο. Η χειρωνακτική μεταφορά φορτίων κρύβει πολλούς κινδύνους.
5. Κατά την **ανύψωση φορτίων** πρέπει να εφαρμόζεις τις ακόλουθες αρχές:
 - η σπονδυλική στήλη πρέπει να βρίσκεται σε όρθια θέση.
 - τα πόδια να είναι λυγισμένα, ανοιχτά, το φορτίο να βρίσκεται ανάμεσά τους και το ένα πέλμα να εφάπτεται στο έδαφος.
 - να τοποθετείς το σώμα σου όσο πιο κοντά στο προς ανύψωση βάρος.
 - το σημείο λαβής πρέπει να κρατιέται σταθερά και με ασφάλεια.
 - πρέπει να αποφεύγονται οι περιστροφικές κινήσεις του κορμού του σώματος.

Ιδιαίτερη σημασία κατά την ανύψωση φορτίων , έχει το ύψος ανύψωσης του φορτίου. Συγκεκριμένα συνίσταται:

- *μεταφορά από το δάπεδο μέχρι του ύψους των γονάτων.*
- *Μεταφορά από το ύψος των γονάτων μέχρι του ύψους των αγκώνων.*
- *Μεταφορά από το ύψος των αγκώνων μέχρι το ύψος των ώμων.*

Μεγαλύτερο ύψος ανύψωσης σημαίνει **περισσότερη επίπονη** προσπάθεια, άρα και πιο **επικίνδυνη**.

6. Κατά την μεταφορά των φορτίων, πρέπει να εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

- Οι διαδρομές πρέπει να ελέγχονται, πριν την μεταφορά, για τυχόν ύπαρξη μικροπαγίδων και ο φωτισμός να είναι επαρκής.
- Αν ένα φορτίο μεταφέρεται από περισσότερα από ένα άτομα, πρέπει να συντονίζονται οι κινήσεις τους. Αν τα άτομα είναι περισσότερα από τρία, πρέπει να διατάσσονται καθ' ύψος. Το ψηλότερο από αυτά δεν πρέπει να βρίσκεται ποτέ στη μέση.
- Το φορτίο πρέπει να κρατιέται κάθετα ως προς το κέντρο βάρους του, με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζονται οι προσπάθειες για να κρατηθεί σε ισορροπία.

7. Απαγορεύεται η ρίψη υλικών από ψηλά εκτός αν υπάρχει επιτηρητής που θα φροντίζει να αποκλειστεί ο επικίνδυνος χώρος, θα προσέχει να μην πλησιάσει κανείς και θα κανονίζει τότε θα αρχίζει η ρίψη.

7. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΒΡΟΧΕΡΟ ΚΑΙΡΟ

Εισαγωγή

Αυτό το φυλλάδιο παρέχει πληροφορίες στους εργοδότες και τους εργαζόμενους της βιομηχανίας κατασκευών σχετικά με την αναγνώριση, τον προσδιορισμό και τον έλεγχο των κινδύνων που συνδέονται με την εργασία σε βροχερό καιρό.

Δεδομένου ότι η εργασία είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους που σχετίζονται με τον βροχερό καιρό, και τα εργασιακά συστήματα ασφαλείας τηρούνται, η εργασία στους χώρους των κατασκευών μπορεί να συνεχιστεί με ασφάλεια.

Η λήψη μέτρων για τον έλεγχο αυτών των κινδύνων θα προστατέψει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, και θα ωφεληθεί τις εταιρείες και τις επιχειρήσεις μέσω:

- της μείωσης των τραυματισμών και των ασθενειών.
- των υψηλότερων επιπέδων εργασιακής ικανοποίησης και μείωσης του απουσιασμού.
- της αυξημένης αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας.

Παράγοντες Κινδύνων

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ασφαλή κατασκευή σε βροχερό καιρό είναι οι εξής:

1. Ολισθηρότητα σε εργασία στα ύψη.
2. Ολισθηρότητα, υγρασία στις επιφάνειες πατωμάτων, τα σκαλοπάτια και τα σημεία στήριξης των ποδιών.
3. Κατάρρευση σε εκσκαφές.
4. Κίνδυνοι ηλεκτρισμού – βρεγμένα ηλεκτρικά καλώδια, καλώδια, πρίζες, σημεία ισχύος και εξοπλισμός ισχύος.
5. Κίνδυνοι συγκόλλησης – π.χ. υγρασία στο χαλυβουργείο.
6. Ολισθηρά εργαλεία, λαβές και άλλες επιφάνειες χειρισμού.
7. Μειωμένη χειρονακτική επιδεξιότητα σε μερικές εργασίες.
8. Αστραπές κατά την διάρκεια καταιγίδων.
9. Μόλυνση από υπερχείλιση του αποχετευτικού δικτύου.

Σε συνθήκες ανέμου, υγρού ή ξηρού, υπάρχουν επιπρόσθετοι παράγοντες κινδύνου στις εργασίες κατασκευής:

1. Χαλαρά υλικά στέγης, σανίδες σκαλωσιάς και άλλα μη ασφαλή υλικά που βρίσκονται σε ύψος.
2. Ημιτελείς κατασκευές, π.χ. στέγες, υπόστεγα.
3. Σκαλωσιές ανεπαρκώς ασφαλισμένες.
4. Μη ασφαλισμένοι τοίχοι ή σκελετοί.
5. Ξένη ουσία στα μάτια.
6. Οι γερανοί γίνονται ασταθείς όταν οι άνεμοι ξεπερνούν τις συστάσεις των κατασκευαστών για ασφαλή λειτουργία.

Αν ο αέρας είναι υπερβολικά κρύος, η ασφαλής εργασία μπορεί να επηρεαστεί από την μειωμένη δυνατότητα αίσθησης και λειτουργία των χεριών και των ποδιών. Η ταλαιπωρία που προκαλείται από το υπερβολικό κρύο μπορεί να οδηγήσει σε απροσεξία και αφηρημάδα.

Ασφαλή Συστήματα Εργασίας

Ο βροχερός, με ανέμους ή κρύος καιρός, δεν καθιστά απαραίτητα την εργασία κατασκευών μη-ασφαλή, υπό την προϋπόθεση τα ασφαλή συστήματα εργασίας να μπορούν να εφαρμοσθούν. Αυτά περιλαμβάνουν:

1. Οργάνωση εργασίας

Αναδιοργάνωση των κατασκευαστικών εργασιών σε βροχερό καιρό, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να κάνουν περισσότερες εργασίες:

- Κάτω από τμήματα όπου υπάρχουν καλύμματα οροφής ή σκέπαστρα.
- Κάτω από προστατευμένες κατασκευές, π.χ. σκαλωσιές.
- Κάτω από προσωρινά προστατευτικά π.χ. μουσαμάδες.
- Αφού τα βρεγμένα συστατικά στεγνώσουν.
- Σε δουλειές που ο βροχερός καιρός δεν τις καθιστά επικίνδυνες.

Παρακολουθήστε την πρόβλεψη του καιρού, έτσι ώστε να κανονίζετε εναλλακτικές εργασίες μία ή περισσότερες μέρες πριν.

Βεβαιωθείτε ότι όλες οι ηλεκτρικές εφαρμογές είναι ασφαλείς. Σιγουρευτείτε ότι όλα τα ηλεκτρικά καλώδια βρίσκονται σε αρκετή απόσταση πάνω από το έδαφος.

Ελαχιστοποιείτε τις εργασίες που πρέπει να γίνουν σε ψηλά σημεία. Βεβαιωθείτε ότι παρέχονται και χρησιμοποιούνται τα μέτρα και ο εξοπλισμός πρόληψης έναντι των πτώσεων –

ειδικά στον βροχερό ή με αέρα καιρό. Όπου είναι δυνατό, προ-συνδέστε δομικά στοιχεία στο έδαφος αντί σε κάποιο ύψος.

Όταν σχεδιάζετε μακροπρόθεσμες εργασίες, αναβάλλετε την προγραμματισμένη εργασία που μπορεί να επηρεαστεί από τη βροχή για πιο στεγνούς μήνες.

Στις προκατασκευασμένες δομήσεις, μελετείστε προκαταρκτικό σχεδιασμό των σκεπασμένων οροφών, για να εξασφαλίσετε προστασία κατά την διάρκεια άλλων κατασκευαστικών εργασιών.

2. Περιβάλλον εργασίας

- Περιορίστε τις εργασίες σε στεγνές προστατευμένες περιοχές όταν η βροχή καθιστά τις εκτεθειμένες περιοχές επικίνδυνες.
- Βεβαιωθείτε για καλή αποχέτευση, έτσι ώστε το εργοτάξιο να στεγνώνει γρήγορα.
- Φροντίστε για αντλίες απορρόφησης των πλημμύρων.
- Ανεγείρετε προσωρινά σκέπαστρα, π.χ. τέντες και μουσαμάδες.
- Σε περίπτωση ανέμων, βεβαιωθείτε ότι τα λυμένα αντικείμενα και οι ημιτελείς κατασκευές είναι δεμένες και στερεωμένες ενάντια στις πιέσεις του ανέμου.

3. Ανέσεις

- Εξασφαλίστε καταφύγια όπου θα υπάρχουν στεγνά ρούχα για να αλλαχτούν τα βρεγμένα.
- Για τον κρύο καιρό, εξασφαλίστε ένα ζεστό καταφύγιο.

4. Ενδυμασία για βροχερό καιρό

- Τα ρούχα που προτιμούνται σε αυτές τις καιρικές συνθήκες για τις κατασκευαστικές εργασίες είναι αδιάβροχα παντελόνια και μπουφάν με κουκούλα (για να το φοριέται με κράνος ασφαλείας).
- Οι μπότες και τα παπούτσια ασφαλείας θα πρέπει να έχουν σόλες που δεν γλιστράνε.
- Για εργασίες σε βρεγμένες περιοχές θα πρέπει να απαιτούνται ψηλές γαλότσες ασφαλείας.

5. Κατάσταση Υγείας των Εργαζομένων

- Η κατάσταση υγείας μερικών εργαζομένων μπορεί να μειώνει την αντοχή τους στον κρύο ή βροχερό καιρό. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι εργοδότες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συμβουλές των γιατρών τους.

Οι εργοδότες είναι υπεύθυνοι για την παροχή και την συντήρηση των συστημάτων ασφαλείας των εργασιών σε βροχερό καιρό.

Οι εργαζόμενοι καλούνται να συνεργαστούν στην εφαρμογή αυτών των συστημάτων.

8. ΘΟΡΥΒΟΣ

Η πλειοψηφία των ανθρώπων είναι αρκετά ευαισθητοποιημένη ενάντια σε χημικούς κινδύνους από το θόρυβο. Και όμως ο υπέρμετρος θόρυβος μπορεί να καταστρέψει τα ευαίσθητα κύτταρα του εσωτερικού του αυτιού σε τέτοιο βαθμό που η ακουστική ικανότητα του εργαζομένου να εξομοιωθεί με αυτήν ενός υπερήλικα πολύ πριν ο πρώτος αγγίξει τη σύνταξη.

Είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι οποιαδήποτε υπέρμετρη έκθεση σε θόρυβο έχει καταστρεπτικές και μη αναστρέψιμες συνέπειες. Για το λόγο αυτό, η μείωση της ακοής πέραν ενός ορίου, θεωρείται και νομικά, επαγγελματική ασθένεια.

Σημεία προσοχής

- Ο **θόρυβος πάνω από 85 Db(A)** είναι επικίνδυνος και μπορεί να προκαλέσει **μείωση της ακοής**.
- Ο θόρυβος μέσων και υψηλών συχνοτήτων (**2-5 KHz**) είναι **ο πλέον επικίνδυνος** για την ακοή.
- Πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον **κρουστικό θόρυβο** (με έμφαση στον μη αναμενόμενο).
- Αύξηση του θορύβου κατά 3 db(A) συνεπάγεται **διπλασιασμό της ηχητικής πίεσης**, άρα και της βλαπτικότητάς του.
- Ο **χρόνος έκθεσης** στον θόρυβο είναι ανάλογος του βλαπτικού του αποτελέσματος.
- Ο θόρυβος αποτελεί **αίτιο** ή **συναίτιο** σημαντικού αριθμού ατυχημάτων.
- Η συνεχής έκθεση σε θόρυβο προκαλεί **ψυχολογική ένταση** και επηρεάζει τις φυσιολογικές λειτουργίες του οργανισμού.
- Η προσοχή πρέπει να εστιάζει στην **εκτίμηση της έκθεσης των εργαζομένων** στο θόρυβο περισσότερο, από τον θόρυβο αυτόν καθ' εαυτόν.
- Τα **Μέσα Ατομικής Προστασίας** κατά του θορύβου αποτελούν τη λιγότερο επιθυμητή λύση και δεν πρέπει να επιλέγονται για συνεχή προστασία (έκθεση σε οκτάωρη βάση).

9. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ

Το ηλεκτρικό ρεύμα παρουσιάζει πολλούς κινδύνους, ιδιαίτερα στα εργοτάξια τεχνικών έργων, όπου οι εγκαταστάσεις είναι προσωρινές, βρίσκονται κατά κανόνα στην ύπαιθρο και το προσωπικό δεν έχει την κατάλληλη εκπαίδευση.

Σημεία προσοχής

- Το ηλεκτρικό ρεύμα παρουσιάζει πολλούς κινδύνους για **ατυχήματα**. Μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά, έκρηξη, αλλά και αναπηρία, ακόμη και θάνατο.
- **Μέτρα ασφαλείας** είναι η χρήση χαμηλής τάσης (42 V), η μονωτική θέση, η γείωση και ο διακόπτης διαφυγής.
- Οι **εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας** πρέπει να έχουν καλή γείωση, να έχουν την σωστή θέση στο εργοτάξιο και τα στοιχεία τους να τηρούν τις απαραίτητες αποστάσεις ασφαλείας από το έδαφος.
- Οι κίνδυνοι από τα **ηλεκτρικά δίκτυα** ποικίλουν ανάλογα με το είδος του δικτύου (εναέριο, υπόγειο ή βοηθητικό).
- Οι **πίνακες διανομής και τροφοδοσίας** πρέπει να είναι στεγανού τύπου με δυνατότητα ασφάλισης, να είναι γειωμένοι, να έχουν διακόπτη διαφυγής και να συντηρούνται τακτικά.
- Οι **χωματουργικές εργασίες** πρέπει να εκτελούνται αφού πρώτα έχει ελεγχθεί ο πιθανός κίνδυνος από δίκτυα της ΔΕΗ που βρίσκονται στη θέση του έργου.
- Οι **εργασίες που εκτελούνται κοντά σε δίκτυα της ΔΕΗ** πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή, αφού ο κίνδυνος για πιθανό ατύχημα λόγω επαφής ή προσέγγισης με το δίκτυο είναι μεγάλος.
- Τα **φωτιστικά σημεία** καθώς και οι **ηλεκτρικές συσκευές και μηχανήματα** πρέπει να παρέχουν προστασία από πιθανή ηλεκτροπληξία.

10. ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΚΟΥ ΨΥΧΟΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΤΕΣ

Εργασία: Το χρώμα τοποθετείται ώστε να προστατεύεται το ξύλο, το μέταλλο και άλλα υλικά από κλιματολογικές επιδράσεις. Οι ελαιοχρωματιστές εργάζονται με το χρώμα σχεδόν όλη την ημέρα.

Κίνδυνοι για την υγεία: Τα παραδοσιακά χρώματα περιέχουν υψηλές ποσότητες οργανικών διαλυτών. Οι μέθοδοι εφαρμογής όπως πινέλο, ρολό, πιστόλι, έχουν σαν αποτέλεσμα υψηλή έκθεση σε οργανικούς ατμούς.

Τα τελευταία χρόνια τα αποτελέσματα τέτοιων εκθέσεων έχουν γίνει ξεκάθαρα: Το οργανικό ψυχοσύνδρομο αναγνωρίζεται σαν επαγγελματική ασθένεια. Τα κύτταρα του εγκεφάλου προσβάλλονται και καταστρέφονται. Το αποτέλεσμα είναι η εμφάνιση ψυχικών ασθενειών.

Βελτίωση: Δύο τύποι προϊόντων αναπτύχθηκαν. Χρώματα υδατικής βάσης, λάκες και βερνίκια, διατίθενται πλέον παντού. Τα χρώματα με υψηλή περιεκτικότητα σε στερεά περιέχουν διαλύτες, αλλά σε πολύ μικρές συγκεντρώσεις.

Επίδραση στην εργασία : Όταν η εργασία γίνεται σε χώρους με κακό αερισμό απαιτείται η χρήση χρωμάτων υδατικής βάσης.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις συνιστάται η χρήση χρωμάτων υδατικής βάσης ή με υψηλή περιεκτικότητα σε στερεά. Η εφαρμογή είναι διαφορετική από τα παραδοσιακά χρώματα, αλλά είναι ζήτημα συνήθειας στα νέα προϊόντα. Το 1996 το 24% του συνολικού όγκου των χρωμάτων ήταν αυτά τα νέα χρώματα.

Κόστη : Τα νέα αυτά προϊόντα είναι ελάχιστα πιο ακριβά από τα παραδοσιακά. Αποτελεί ένα είδος αφετηρίας για παραπέρα εφαρμογή. Από την άλλη μεριά επιτρέπουν την εφαρμογή περισσότερων επιστρώσεων σε μία ημέρα, το οποίο σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να μειώσει το κόστος π.χ. για την ενοικίαση των σκαλωσιών ή έξοδα μεταφοράς. Επίσης θα πρέπει να αναμένονται αντισταθμιστικά οφέλη για τα κόστη απουσιασμού και ανικανότητας.

11. ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Στους διάφορους εργασιακούς χώρους γίνεται διακίνηση και χρήση χημικών ουσιών. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν περισσότερες από 1.000.000 χημικές ουσίες, από τις οποίες οι 40.000 έως 50.000 είναι εν δυνάμει επικίνδυνες ουσίες για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και για το περιβάλλον.

Εν τούτοις, οι χημικές ουσίες σε μεγάλο βαθμό παύουν να αποτελούν απειλή, αν χρησιμοποιηθούν οι σωστές μέθοδοι εργασίας και τα κατάλληλα μέσα και μέτρα προστασίας. Ορισμένα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στα εργοτάξια των τεχνικών έργων, όπως τα διαλυτικά, τα χρώματα, τα βερνίκια, η πίσσα, ο αφρός πολυουραιθάνης κ.ά., δεν παύουν να είναι επικίνδυνα αν και χρησιμοποιούνται χρόνια τώρα.

Σημεία προσοχής

- Ορισμένες χημικές ουσίες είναι εν δυνάμει επικίνδυνες για τον χρήστη
- Πάνω σε κάθε δοχείο που περιέχει μια χημική ουσία, πρέπει να υπάρχουν οι **ΕΤΙΚΕΤΕΣ ασφαλείας** για την πληροφόρηση των εργαζομένων.
- Κάθε χημική ουσία εκτός από την σήμανση ασφαλείας πρέπει να συνοδεύεται από την αντίστοιχη **κάρτα χημικής ασφαλείας**, όπου περιέχονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους, συμπτώματα, μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης.
- Η **παροχή των Μέσων Ατομικής Προστασίας** στους εργαζόμενους, είναι υποχρέωση του εργοδότη ενώ η **χρήση** τους, είναι υποχρέωση των εργαζομένων.
- Οι συσκευασίες των χημικών ουσιών πρέπει να ελέγχονται ως προς τη διαρροή.
- Κατά την **αποθήκευση** των χημικών ουσιών πρέπει να απομακρύνονται τα εύφλεκτα υλικά.
- Σε κάθε εργασιακό χώρο πρέπει να είναι **γνωστό το είδος της σκόνης και η συγκέντρωσή της**, για να είναι δυνατή η μέριμνα για την προστασία των εργαζομένων.

12. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ

Τα ικριώματα χρησιμοποιούνται κατά την εκτέλεση εργασιών σε ύψος στα τεχνικά έργα. Οι σοβαροί κίνδυνοι που ενέχουν οι εργασίες αυτές απαιτούν την τήρηση αυστηρών κανόνων ασφαλείας. Το είδος του ικριώματος που χρησιμοποιείται σε κάθε περίπτωση, εξαρτάται κύρια από το ύψος εκτέλεσης των εργασιών.

Σημεία προσοχής

- Ανάλογα με το ύψος εκτέλεσης της εργασίας πρέπει να χρησιμοποιείται το κατάλληλο ικρίωμα
- Για τα σταθερά ικριώματα συντάσσεται υπεύθυνη δήλωση, μετά από έλεγχο και πριν την έναρξη των εργασιών, από τον επιβλέποντα μηχανικό και τον κατασκευαστή, η οποία κατατίθεται στην Επιθεώρηση Εργασίας
- Τα μεταλλικά ικριώματα πρέπει να φέρουν τα πιστοποιητικά ελέγχου και να συναρμολογούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή
- Η συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση των ικριωμάτων πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό
- Τα ικριώματα δεν πρέπει να αποσυναρμολογούνται εν μέρει κατά την πρόοδο των εργασιών
- Τα υλικά κατασκευής των ικριωμάτων πρέπει να είναι ανθεκτικά και καλά συντηρημένα
- Τα ικριώματα πρέπει να στηρίζονται με ασφαλή τρόπο στο έδαφος
- Τα σταθερά ικριώματα πρέπει να δένονται με ασφαλή τρόπο στο έδαφος
- Τα δάπεδα εργασίας πρέπει να έχουν πλάτος το ελάχιστον 60cm και να αποτελούνται από τρία μαδέρια
- Τα δάπεδα των ικριωμάτων δεν πρέπει να υπερφορτώνονται
- Η σύνδεση των στοιχείων των ικριωμάτων πρέπει να γίνεται με τον τρόπο που περιγράφει η νομοθεσία
- Πρέπει να υπάρχουν οπωσδήποτε χιαστί αντηρίδες
- Πρέπει να υπάρχει σε κάθε δάπεδο εργασίας κουπαστή (σε ύψος 1m), παράλληλη σανίδα στο μεσοδιάστημα και θωράκιο (σοβατεπί)

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ)
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ:**

Π.Δ. 396/94: «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ»

Π.Δ. 155/04: Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ» (Α/220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ.

Εξοπλισμός / μέσο ατομικής προστασίας(ΜΑΠ):

Νοείται κάθε εξοπλισμός τον οποίο ο εργαζόμενος πρέπει να φορά ή να φέρει κατά την εργασία, για να προστατεύεται από ένα ή περισσότερους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και κάθε συμπλήρωμα ή εξάρτημα του εξοπλισμού που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό.

Ο εξοπλισμός των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), θα πρέπει να χρησιμοποιείται εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιορισθούν επαρκώς με τεχνικά μέτρα ή μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

Οι ***εμπλεκόμενοι*** στην χρήση των ΜΑΠ είναι:

- Μηχανικοί
- Εργοδηγοί
- Εργαζόμενοι
- Τεχνικός Ασφαλείας
- Ιατρός Ασφαλείας

Οι ***εργοδηγοί*** είναι υπεύθυνοι να ελέγξουν ότι:

- Όλο το προσωπικό είναι εφοδιασμένο με τα κατάλληλα ΜΑΠ.
- Τα ΜΑΠ, χρησιμοποιούνται από το προσωπικό.
- Διασφαλίσουν ότι τα ΜΑΠ συντηρούνται επαρκώς.
- Ελέγξουν αν μεταβάλλονται οι συνθήκες εργασίας και απαιτούνται συμπληρωματικά ή διαφορετικά ΜΑΠ. Εάν οι εργοδηγοί είναι αμφίβολοι για οτιδήποτε πρέπει να αναζητήσουν βοήθεια από τον επιβλέποντα μηχανικό ή από το ΣΑΚ.

Οι ***εργαζόμενοι*** είναι υπεύθυνοι να:

- Να ενημερώνονται για τα ΜΑΠ και να τα χρησιμοποιούν όταν τους ζητείται.
- Να συντηρούν κατάλληλα τα ΜΑΠ που τους παρασχέθηκαν.
- Τοποθετούν τα ΜΑΠ σε ασφαλή χώρο μετά το τέλος της εργασίας τους
- Ζητούν άμεση αντικατάσταση των ΜΑΠ σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς τους.

Ιατρός Ασφαλείας, Τεχνικός Ασφαλείας

Οι εξοπλισμοί ΜΑΠ που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο, θα έχουν πρώτα την έγκριση του Τεχνικού Ασφαλείας και του Ιατρού Εργασίας και θα φέρουν το διακριτικό CE.

Τα ***γενικά χαρακτηριστικά*** που θα έχουν περιγράφονται παρακάτω:

- Θα επιλεγούν με πρόνοια για τους κινδύνους που θα προλαμβάνουν και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζει ο Νόμος.
- Θα διανεμηθούν δωρεάν στο προσωπικό εργασίας, μαζί με εγχειρίδιο χρήσης που θα αναφέρει τον τρόπο χρήσης καθώς και τους κινδύνους από τους οποίους προστατεύει τον χρήστη.
- Θα είναι προσωπικοί για κάθε εργαζόμενο.
- Θα είναι κατάλληλοι για τους κινδύνους που θα πρέπει να προλαμβάνονται.
- Θα ανταποκρίνονται στις συνθήκες εργασίες που επικρατούν στο χώρο εργασίας.

- Θα έχουν υποστεί τις απαραίτητες προσαρμογές για να ταιριάζουν στον χρήστη, λαμβάνοντας υπόψη τα ανθρωπομετρικά χαρακτηριστικά του καθενός, ώστε να μη δημιουργηθούν προβλήματα κατά την χρήση τους και να παρέχουν την μέγιστη ασφάλεια.
- Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιούνται από περισσότερων του ενός εργαζομένου, θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα υγείας και υγιεινής (πλύσιμο, απολύμανση κλπ).
- Θα γίνονται οι απαραίτητες συντηρήσεις, επισκευές και καθαρισμοί για την κατάλληλη και αποτελεσματική χρήση του εξοπλισμού, ενώ σε περίπτωση που αυτός φθαρεί ή λήξει θα αντικαθίσταται αμέσως.
- Θα γίνεται τακτικός έλεγχος των ΜΑΠ, τουλάχιστον μια φορά τον μήνα.
- Η αποθήκευση των ΜΑΠ, θα γίνεται σε κατάλληλους και καθαρούς χώρους, κοντά στην είσοδο του εργοταξίου.
- Θα γίνει ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων για την σωστή χρήση του εξοπλισμού.
- Η υποχρεωτική χρήση των ΜΑΠ, σε διάφορα σημεία του εργοταξίου θα επισημαίνεται και με τις ανάλογες πινακίδες (βλ. Παράρτημα ΙΙ)

Αν και τα είδη των ΜΑΠ αναφέρονται σε συγκεκριμένες εργασίες, υπάρχουν ΜΑΠ που πρέπει να εφαρμόζονται από όλους στο εργοτάξιο. Αυτά είναι:

- **Ρουχισμός εργασίας/ Φόρμα εργασίας**

Εξαιτίας της καθημερινής εκθέσεως σε σκόνη και σε απόβλητα που περιέχουν μικροοργανισμούς, πρέπει να χρησιμοποιείται ρουχισμός εργασίας που δεν επιτρέπει προσκόλληση της σκόνης. Γενικά πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή διασποράς σκόνης (π.χ. με διαβροχή) στο κτίριο προσωπικού, καντίνα, κλπ.

Λόγω των μεταβαλλομένων συνθηκών εργασίας εξαιτίας του καιρού, πρέπει να διατίθενται διάφοροι τύποι ρουχισμού εργασίας (φόρμες, τζάκετ, αδιάβροχα, καπέλα), π.χ. για τους χειριστές μηχανημάτων ή για εργασία στο ύπαιθρο υπό βροχή, παγωνιά και καύσωνα. Ο ρουχισμός εργασίας πρέπει να είναι τέτοιας ποιότητας ώστε να προστατεύει τους εργαζόμενους από σκόνη, αιχμηρά αντικείμενα και μικροοργανισμούς.

Καθαρά ρούχα εργασίας πρέπει να διατίθενται για όλους τους εργαζομένους, δηλαδή είναι αναγκαία αρκετά σετ στολών. Επίσης είναι αναγκαίος ρουχισμός εργασίας κατεχόμενος από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Η πλύση του ρουχισμού εργασίας πρέπει να γίνεται με μέριμνα του εργοδότη στον τόπο του έργου, αφού δεν επιτρέπεται να μεταφέρονται στις οικίες των εργαζομένων εξαιτίας της σκόνης και των μικροοργανισμών.

Ο ρουχισμός, θα πρέπει να είναι ανοιχτόχρωμος, άνετος – ούτε φαρδύς, ούτε στενός – μονοκόμματος και από ύφασμα που πλένεται εύκολα. Θα πρέπει να αλλάζει καθημερινά και να είναι καθαρή.

- **Γάντια**

Τα γάντια διατίθενται σε μεγάλη ποικιλία υλικών και σχημάτων και πρέπει να είναι δυνατό να βρεθεί επαρκής προστασία για τα περισσότερα είδη εργασιών. Η ικανότητα προστασίας των γαντιών εξαρτάται από το είδος και διάρκεια της εργασίας. Δεν υπάρχει γενικός τύπος γαντιών για όλες τις χρήσεις:

Τα γάντια παρέχουν προστασία από:

- μηχανικές επιδράσεις, χημικές επιδράσεις, αίτια προκαλούντα φλεγμονές, θερμότητα/ψύχος, ηλεκτρικό ρεύμα, κραδασμούς, παθογόνους οργανισμούς

και είναι κατασκευασμένα από τα ακόλουθα υλικά:

- δέρμα, πλαστικό, ύφασμα, καουτσούκ, μέταλλο, και σε διαφορετικούς συνδυασμούς αυτών των υλικών.

Κατά την επιλογή του τύπου γαντιών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ορισμένα άτομα είναι αλλεργικά στο χρώμιο και δεν επιτρέπεται να φορούν γάντια κατασκευασμένα από δέρμα που έχει υποστεί βυρσοδεψική κατεργασία.

Επίσης γύρω στο 1/3 των ανθρώπων δεν μπορούν να ανεχθούν την επαφή με το καουτσούκ για μεγάλο διάστημα και κατά συνέπεια πρέπει να χρησιμοποιούνται εσωτερικά γάντια κατασκευασμένα π.χ. από βαμβακερό ύφασμα.

Κατά την επιλογή γαντιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- η επίδραση των γαντιών κατά τη χρήση τους
- η αίσθηση της αφής, ελαστικότητας και συλληπτικής ικανότητας
- αντικειμένων
- μέγεθος, χρώμα, αντοχή κλπ.
- τύπος υλικού.

Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτούνται γάντια με θερμική μόνωση και γάντια για ειδικές χρήσεις.

- **Μπότες και υποδήματα ασφαλείας**

Τέτοιου είδους υπόδηση μπορεί να περιλαμβάνει υποδήματα, ξύλινα υποδήματα, σανδάλια, μπότες από καουτσούκ ή μπότες με μια ή περισσότερες προστατευτικές ιδιότητες.

Επειδή η εργασία σε εργοτάξια δεν μπορεί να οργανωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι δυνατή η χρήση συνήθων μέσων υποδήσεως, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μπότες και υποδήματα ασφαλείας.

Για εργασία σε εργοτάξια είναι προτιμότερα να φοριούνται υποδήματα, μπότες και μπότες από καουτσούκ με προστασία του αστράγαλου, δεδομένου ότι το έδαφος είναι συχνά ανώμαλο με κοιλώματα που δεν φαίνονται και εγκυμονούν κίνδυνο προκλήσεως διαστρεμμάτων. Υπάρχει ακόμη ο κίνδυνος εισόδου ξένων σωμάτων στα πόδια.

- **Κράνη ασφαλείας/κράνη προστασίας**

Κράνη πρέπει να φοριούνται πάντοτε κατά τη διάρκεια εργασίας ή παραμονής σε θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού της κεφαλής, όπως για παράδειγμα κατά την εργασία σε φρεάτια. Κατά την εργασία σε άμεση γεινίαση μηχανών συνιστάται η χρήση κράνους με έντονο χρωματισμό.

Τα κράνη υποδιαιρούνται σύμφωνα με τα Δανέζικα Πρότυπα σε δύο βασικούς τύπους: Α και Β.

Ο τύπος Α προστατεύει από προσκρούσεις πράγμα που σημαίνει ότι αιχμηρά αντικείμενα δεν μπορούν να διαπεράσουν το κέλυφος του κράνους. Ο τύπος Α κράνους μπορεί να είναι εφοδιασμένος με εξάρτημα προσδέσεως ιμάντα στο σαγόνι.

Ο τύπος Β προσφέρει τον ίδιο βαθμό προστασίας με τον τύπο Α αλλά και κάποια προστασία έναντι συνθλίψεως και έτσι προστατεύει την κεφαλή και από πλάγιες δράσεις. Ο τύπος Β πρέπει πάντοτε να εφοδιάζεται με εξάρτημα προσδέσεως ιμάντα στο σαγόνι, αλλά ο ιμάντας αυτός δεν είναι ανάγκη να δένεται.

Ορισμένα κράνη και των δύο τύπων Α και Β διατηρούν την αντοχή τους ακόμη και μετά κάποιο βαθμό θερμικής καταπόνησεως. Τα κράνη αυτά χαρακτηρίζονται ως AV και BV.

- **Προστασία ακοής**

Προστατευτικές διατάξεις της ακοής διατίθενται σε δύο τύπους:

- ωτασπίδες που καλύπτουν ολόκληρο το αυτί
- ωτοβύσματα που τοποθετούνται στο ακουστικό πόρο

Οι προστατευτικές διατάξεις της ακοής δεν αποτελούν λύση στο πρόβλημα του θορύβου, που πρέπει να αντιμετωπίζεται στην πηγή του. Η στάθμη θορύβου είναι η έκφραση της εντάσεως του θορύβου, ενώ το φορτίο θορύβου εκφράζει το ποσό του θορύβου στον οποίο εκτίθεται κατά μέσο όρο ένα άτομο κατά τη διάρκεια μιας εργάσιμης ημέρας.

Οι αρχές που έχουν αρμοδιότητα στον έλεγχο βιομηχανικών εγκαταστάσεων στη Δανία απαιτούν ότι κανένα άτομο δεν πρέπει να είναι εκτεθειμένο σε φορτίο θορύβου μεγαλύτερο των 85 decibel κατά τη διάρκεια μιας εργάσιμης ημέρας και ότι ο αδικαιολόγητος θόρυβος πρέπει να αποφεύγεται και η στάθμη του να τηρείται τόσο χαμηλά όσο είναι τεχνικά εφικτό.

Εάν η στάθμη θορύβου υπερβαίνει τα 85 decibel θα πρέπει να διατίθενται προστατευτικά μέσα της ακοής. Εάν η στάθμη θορύβου υπερβαίνει την οριακή τιμή, ο εργοδότης είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση προστατευτικών μέσων στους εργαζομένους και τη διασφάλιση της χρήσεως τους από αυτούς.

Ακόμη και στην περίπτωση που ανάγεται στην ευθύνη του εργοδότη η χρήση προστατευτικών μέσων της ακοής από τους εργαζόμενους, είναι σημαντικό να μην παροράται το γεγονός ότι οι βλάβες της ακοής δεν είναι ιάσιμες. Τα μέσα ενισχύσεως της ακοής απέχουν πολύ από του να αντισταθμίζουν την έλλειψη της εν λόγω αίσθησης. Στους εργαζόμενους σε ένα εργοτάξιο πρέπει τουλάχιστον να διατίθενται βύσματα του ακουστικού πόρου.

- **Προστατευτικά γυαλιά/προστασία οφθαλμών**

Τα προστατευτικά μέσα των οφθαλμών παρέχουν ασφάλεια έναντι μηχανικών και χημικών δράσεων ή βλαβερής ακτινοβολίας. Στα εργοτάξια οι εργαζόμενοι επιβάλλεται να φορούν προστατευτικά γυαλιά όταν κατέρχονται σε κατασκευές όπου υγρά ή καπνοί μπορεί να έχουν επίδραση στους οφθαλμούς. Επίσης τα προστατευτικά γυαλιά επιβάλλεται να αποτελούν τμήμα της εξαρτήσεως αναπνοής στην περίπτωση εργασιών εκσκαφής.

Προστατευτικά γυαλιά με πλευρική προστασία βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας σε περίπτωση ανέμων. Διατίθενται διάφοροι τύποι γυαλιών προστασίας:

- γυαλιά χωρίς πλευρική προστασία
- γυαλιά με πλευρική προστασία
- γυαλιά ολικής προστασίας
- διατάξεις προστασίας οφθαλμών ως τμήμα συνδυασμένης προστασίας, π.χ.

αναπνευστικής συσκευής

Προστατευτικά γυαλιά χρησιμοποιούνται όταν η εργασία δεν μπορεί να οργανωθεί και διεξαχθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην επηρεάζονται οι οφθαλμοί από λάδια και απορρίμματα χημικών διεργασιών.

Οι εργαζόμενοι θα χρησιμοποιούν γυαλιά προστασίας, όπου τούτο υπαγορεύεται από τη φύση της εργασίας. Τα προστατευτικά γυαλιά θα πρέπει να εφαρμόζουν στα άτομα που τα χρησιμοποιούν. Τα προστατευτικά γυαλιά πρέπει να εφαρμόζουν καλά, αλλά ο ιμάντας προσδέσεως στην κεφαλή και τα πτερύγια δεν πρέπει να είναι πολύ σφιχτά.

Εάν δεν υπάρχει ανάγκη για αεροστεγή προστασία οφθαλμών θα πρέπει να προβλέπεται αερισμός ώστε να μη θαμπώνουν τα γυαλιά και δυνατότητα ανεμπόδιστης διαπνοής. Τα αεροστεγή προστατευτικά γυαλιά πρέπει να έχουν υποστεί επεξεργασία για την αποφυγή θαμβώσεως.

Εάν τα προστατευτικά γυαλιά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν μαζί με προστατευτικές διατάξεις της κεφαλής, ακοής ή αναπνοής, η συνολική προστασία δεν πρέπει να μειώνεται. Στην περίπτωση αυτή συνιστάται η εφαρμογή ειδικής συνδυασμένης προστασίας.

Τα προστατευτικά γυαλιά πρέπει να είναι αρκετά μεγάλα ώστε να επιτρέπουν ανεμπόδιστη ορατότητα, έτσι ώστε οι εργασίες να διεξάγονται κατά ασφαλή τρόπο.

Εάν ένας εργαζόμενος έχει προβλήματα οράσεως, τα προστατευτικά γυαλιά θα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλα ώστε να συγκρατούν τα γυαλιά διορθώσεως της οράσεως, διαφορετικά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται προστατευτικά γυαλιά με διορθωτικούς φακούς.

- **Προστασία αναπνοής**

Υπάρχουν τρεις διαφορετικοί τύποι αναπνευστικών συσκευών, που αποτελούν μέσο ατομικής προστασίας έναντι εισπνοής μολυσμένου αέρα και/ή ελλείψεως οξυγόνου.

Αναπνευστικές συσκευές είναι αναγκαίες κατά τις ακόλουθες εργασίες:

- κάθοδος σε κατασκευές

- εκσκαφές
- εργασίες σε χώρους όπου υπάρχει σκόνη σε μεγάλες ποσότητες

Οι αναπνευστικές συσκευές διατίθενται με προσωπίδες ολόκληρου, μισού ή τέταρτου μεγέθους, με τη μορφή κουκούλας ή ρύγχους ή προσωπίδων μιας χρήσεως για το φιλτράρισμα του εισπνεόμενου αέρα.

Οι αναπνευστικές συσκευές είτε φιλτράρουν τον περιβάλλοντα αέρα πριν την εισπνοή του, ή συνδυάζονται με παροχή καθαρού αέρα.

Είναι σημαντικό να είναι γνωστά τα χαρακτηριστικά των διαφόρων αναπνευστικών συσκευών, ώστε να γίνει η επιλογή του κατάλληλου τύπου. Εσφαλμένη εκλογή μπορεί να έχει καταστρεπτικές συνέπειες. Έχουν υπάρξει περιπτώσεις ατόμων που πέθαναν επειδή χρησιμοποίησαν συσκευές που έκαναν απλώς φιλτράρισμα του αέρα κατά την κάθοδο τους σε χώρους όπου υπήρχε έλλειψη οξυγόνου. Είναι σημαντικό να τηρούνται σχολαστικά οι λεπτομερείς οδηγίες χρήσεως.

Ο τύπος της αναπνευστικής συσκευής πρέπει να επιλέγεται σύμφωνα με τη φύση και τη συγκέντρωση της επιβλαβούς ουσίας που περιέχεται στον εισπνεόμενο αέρα, ώστε να μην υπερβαίνουν οι οριακές τιμές.

Κατά την επιλογή της αναπνευστικής συσκευής θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη εάν τα χρησιμοποιούμενα γυαλιά, κράνος, ωτασπίδες και τα όμοια, είναι ενδεχόμενο να επηρεάσουν την απόδοση της αναπνευστικής συσκευής.

Κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες είναι σημαντικό να ελέγχεται εάν η αναπνευστική συσκευή εφαρμόζει καλά στο πρόσωπο. Τούτο μπορεί να γίνει εάν το φίλτρο κλειστεί με πλαστικό φιλμ ή με το χέρι, οπότε στο εσωτερικό της προσωπίδας θα πρέπει να διατηρείται υπο πίεση για 10 δευτερόλεπτα. Ακόμη η στεγανότητα της προσωπίδας μπορεί να ελεγχθεί με τη διασπορά μιας ακίνδυνης ουσίας με χαρακτηριστική οσμή ή γεύση, γύρω από το άτομο που φέρει την προσωπίδα και το οποίο θα αναφέρει εάν αισθάνεται την οσμή ή γεύση της ουσίας.

Στον παρακάτω Πίνακα καταγράφονται τα ΜΑΠ που συνιστάται να χρησιμοποιηθούν από τους εργαζομένους για τις διάφορες εργασίες που θα γίνουν στο έργο:

1. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΕΦΑΛΙΟΥ

- 1 Κράνη προστασίας
- 2 Ελαφρά προστατευτικά καλύμματα για την προστασία του τριχωτού του κεφαλιού (κασκέτα, σκούφοι, δίχτυα, φιλέδες με ή χωρίς γείσο)
- 3 Προστατευτικά καλύμματα κεφαλιού (σκούφοι, κασκέτα, κουκούλες κ.λ.π από ύφασμα, από επιχρισμένο ύφασμα, μουσαμάς κ.λ.π)

2. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΚΟΗΣ

- 1 Σφαιρίδιο και βύσματα για τα αυτιά
- 2 Ωτοασπίδες (που καλύπτουν πλήρως το πτερύγιο του αυτιού)
- 3 Ωτοασπίδες που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη

- 4 Ωτοασπίδες με δέκτη για βρόγχο επαγωγής χαμηλής συχνότητας
- 5 Προστατευτικά μέσα κατά του θορύβου εξοπλισμένα με συσκευές ενδοεπικοινωνίας

3. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

- 1 Γυαλιά με βραχίονες
- 2 Γυαλιά με προσωπίδες (που καλύπτουν εν μέρει το πρόσωπο)
- 3 Οθόνες προσώπου
- 4 Προσωπίδες και κράνη για ηλεκτροσυγκόλληση (προσωπίδες που κράτιούνται με το χέρι, που στηρίζονται με στεφάνι στο κεφάλι ή που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη).

4. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ

- 1 Διηθητικές συσκευές που συγκρατούν τις σκόνες, τα αέρια και τις ραδιενεργές σκόνες
- 2 Αναπνευστικές συσκευές που διαθέτουν κινητή προσωπίδα συγκόλλησης

5. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΟΝΩΝ

- 1 Γάντια κατά των φυσικών προσβολών (διατρήσεις, κοψίματα, κραδασμοί κ.λ.π)
- 2 Γάντια κατά των χημικών προσβολών (ηλεκτρολόγοι)
- 3 Γάντια για ηλεκτρολόγους και για προστασία από τη θερμότητα
- 4 Γάντια που αφήνουν ελεύθερα τα άκρα των δακτύλων

6. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ

- 1 Σκαρπίνια, μποτίνια, χαμηλές μπότες, μπότες ασφαλείας
- 2 Υποδήματα με σύστημα ταχείας απελευθέρωσης των κορδονιών ή των αγγραφών
- 3 Υποδήματα με συμπληρωματική προστασία του άκρου του ποδιού
- 4 Υποδήματα με καλύπτρες υποδημάτων με σόλα ανθεκτική στη θερμότητα
- 5 Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τη θερμότητα
- 6 Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από το κρύο
- 7 Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τους κραδασμούς
- 8 Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών για προστασία από τα ηλεκτροστατικά φορτία
- 9 Υποδήματα, μπότες και καλύπτρες μποτών με ηλεκτρική μόνωση

7. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

- 1 Κρέμες προστασίας, αλοιφές

8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΚΟΡΜΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ

- 1 Ζώνες συγκράτησης του κορμιού

9. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

- 1 Εξοπλισμός προστασίας από τις πτώσεις
- 2 Ενδυμασίες προστασίας
- 3 Ενδυμασίες εργασίας τύπου «ασφάλειας» (δύο κομματιών και φόρμες)
- 4 Ενδυμασίες προστασίας από τις μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα, κ.λ.π)
- 5 Ενδυμασίες προστασίας από τις σκόνες
- 6 Ενδυμασίες και εξαρτήματα (περιβραχιόνια, γάντια κ.λ.π) με φθορίζουσα επισήμανση, με αντανάκλαση

Παρατίθενται επίσης ενδεικτικές φωτογραφίες ορισμένων ΜΑΠ όσον αφορά:

- Προστατευτικά μέσα ακοής
- Προστατευτικά μέσα κεφαλιού
- Προστατευτικά μέσα από τις πτώσεις
- Προστατευτικά μέσα του κορμιού και της κοιλιάς (ζώνες συγκράτησης)
- Προστατευτικά μέσα των ποδιών
- Προστατευτικά μέσα των χεριών.

Φωτογραφίες ενδεικτικών ΜΑΠ

1. Κράνος, φόρμα και προστατευτικά μέσα ακοής

2. Γάντια προστασίας

3. Μάσκες προστασίας

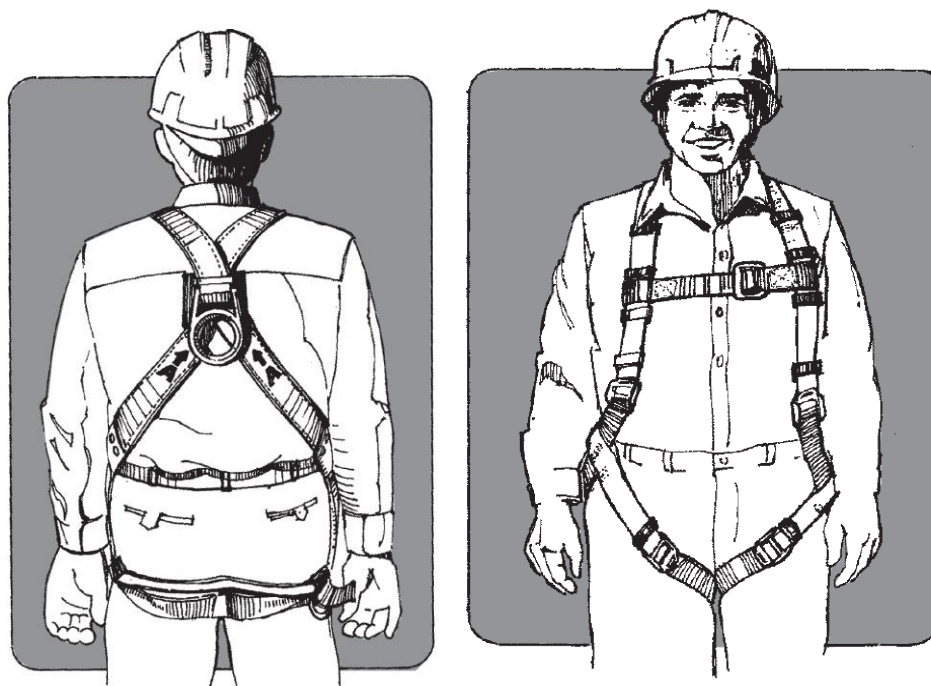
4. Γυαλιά Προστασίας

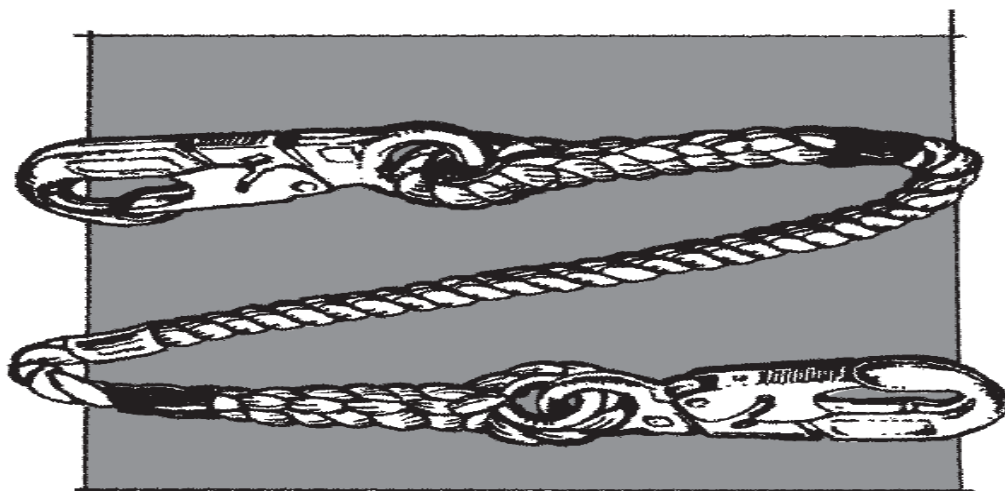
5. Αδιάβροχη ενδυμασία και ανακλαστικά (φωσφόριζε γιλέκα)

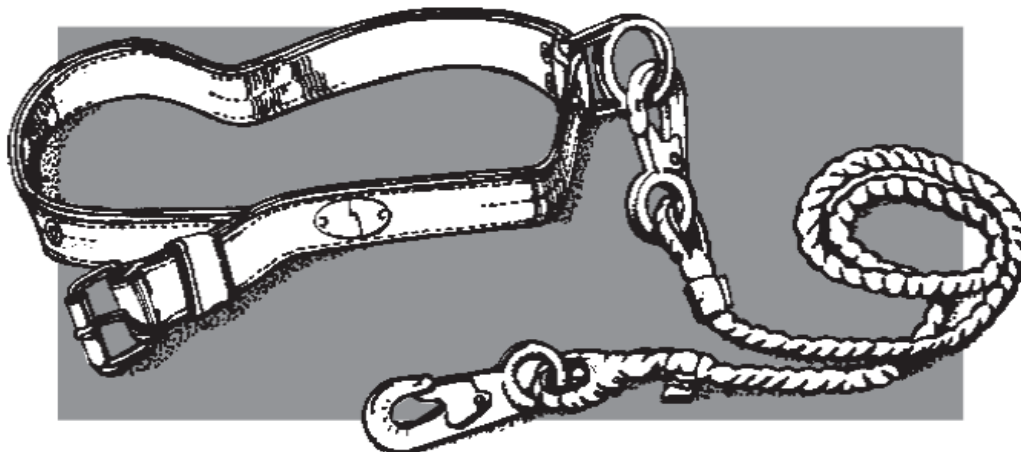
6. Προστατευτικά μέσα από τις πτώσεις (φόρμες συγκράτησης)

7. Ιμάντας συγκράτησης

8. Ζώνη συγκράτησης

9. Πλήρης εξοπλισμός προστασίας από τις πτώσεις

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 105/1995:**

**"Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/ και υγείας στην εργασία σε
συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ"**

(Φ.Ε.Κ. 67/Α/10-4-1995)

Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/ και υγείας στην εργασία. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά. Σύμφωνα με αυτό το Π.Δ. θα σημειωθεί όπου χρειαστεί ο χώρος των εργασιών στο υπό μελέτη έργο.

Ορισμοί:

Σήμανση ασφάλειας ή/ και υγείας:

Κάθε σήμανση η οποία, αναφερόμενη σε ένα ορισμένο αντικείμενο, δραστηριότητα ή κατάσταση, παρέχει μια ένδειξη ή οδηγίες σχετικά με την ασφάλεια ή/ και την υγεία κατά την εργασία, ανάλογα με την περίπτωση, μέσω πινακίδας, χρώματος, φωτεινού ή ηχητικού σήματος, προφορικής ανακοίνωσης ή σήματος δια χειρονομιών.

Απαγορευτικό σήμα:

Κάθε σήμα που απαγορεύει κάποια συγκεκριμένη συμπεριφορά που μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο.

Προειδοποιητικό σήμα:

Κάθε σήμα που προειδοποιεί για έναν υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο.

Σήμα υποχρέωσης:

Κάθε σήμα που ορίζει μια συγκεκριμένη συμπεριφορά.

Σήμα διάσωσης ή βοήθειας:

Κάθε σήμα που παρέχει ενδείξεις σχετικές με τις εξόδους κινδύνου ή τα μέσα βοήθειας ή διάσωσης.

Ενδεικτικό σήμα:

Κάθε σήμα που παρέχει άλλες ενδείξεις πέραν εκείνων που προβλέπονται στις παραγράφους β έως ε.

Πινακίδα:

Κάθε σήμα το οποίο, με το συνδυασμό γεωμετρικού σχήματος, χρωμάτων και ενός συμβόλου ή εικονογράμματος, παρέχει μια συγκεκριμένη ένδειξη, η ορατότητα της οποίας εξασφαλίζεται από φωτισμό επαρκούς έντασης.

Πρόσθετη πινακίδα:

Κάθε πινακίδα που χρησιμοποιείται μαζί με μια από τις μόνιμες πινακίδες που παρουσιάζονται παρακάτω και παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες.

Χρώμα ασφάλειας:

Κάθε χρώμα στο οποίο προσδίδεται μια συγκεκριμένη σημασία.

Σύμβολο ή εικονοσύμβολο:

Κάθε εικόνα που περιγράφει μια κατάσταση ή συνιστά μια συγκεκριμένη συμπεριφορά και η οποία χρησιμοποιείται πάνω σε μια πινακίδα ή μια φωτεινή επιφάνεια.

Φωτεινό σήμα:

Κάθε σήμα που εκπέμπεται από συσκευή αποτελούμενη από διαφανή ή διαφώτιστα υλικά, φωτιζόμενα από το εσωτερικό ή από πίσω, κατά τρόπο ώστε να εμφανίζεται, από μόνη της, ως φωτεινή επιφάνεια.

Ηχητικό σήμα:

Κάθε κωδικό ηχητικό σήμα που εκπέμπεται από ειδική συσκευή χωρίς χρήση ανθρώπινης ή συνθετικής φωνής.

Προφορική ανακοίνωση:

Κάθε προκαθορισμένο προφορικό μήνυμα, με χρήση ανθρώπινης ή συνθετικής φωνής.

Σήμα δια χειρονομιών:

Κίνηση ή/ και θέση των βραχιόνων ή/ και των χεριών σύμφωνα με κωδική μορφή για την καθοδήγηση ατόμων που εκτελούν χειρισμούς οι οποίοι ενέχουν υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο για τους εργαζομένους.

Οι ενδείξεις που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα έχουν εφαρμογή σε κάθε σήμανση που περιλαμβάνει ένα χρώμα ασφαλείας.

Χρώμα	Σημασία ή σκοπός	Ενδείξεις και διευκρινίσεις
Κόκκινο	Απαγορευτικό σήμα	Επικίνδυνες συμπεριφορές
	Κίνδυνος - συναγερμός	Διακοπή, στάση, συστήματα επείγουσας διακοπής. Εκκένωση
	Υλικό και εξοπλισμός καταπολέμησης πυρκαγιάς	Αναγνώριση και εντοπισμός
Κίτρινο ή Πορτοκαλοκίτρινο	Προειδοποιητικό σήμα	Προσοχή, προφυλακτικά μέτρα Έλεγχος
Μπλέ	Σήμα υποχρέωσης	Συγκεκριμένη συμπεριφορά ή δράση - υποχρέωση να φέρεται εξοπλισμός ατομικής ασφαλείας
Πράσινο	Σήμα διάσωσης ή βοήθειας Κατάσταση ασφαλείας	Πόρτες, έξοδοι, οδοί, υλικά, θέσεις, χώροι Επιστροφή στην ομαλή κατάσταση

Οι πινακίδες χωρίζονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα σε σήματα απαγόρευσης, υποχρέωσης, προειδοποίησης, διάσωσης ή βοήθειας και τέλος σήματα που αφορούν το πυροσβεστικό υλικό και εξοπλισμό. Δίνεται επίσης, και το γεωμετρικό σήμα που θα πρέπει να έχουν εν γένει οι πινακίδες ανά κατηγορία.

Γεωμετρικά σχήμα

Σημασία

Σήματα απαγόρευσης

Σήματα υποχρέωσης

Σήματα προειδοποίησης

Σήματα διάσωσης ή βοήθειας

Σήματα που αφορούν το πυροσβεστικό υλικό ή εξοπλισμό

Παρακάτω γίνεται παράθεση των πινακίδων που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, στην εργασία, για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, σύμφωνα με το Π.Δ. 105/95, και θα χρησιμοποιηθούν και κατά τις εργασίες στο έργο της αποχέτευσης. Η σήμανση διακρίνεται σε:

Α) Μόνιμη, όπου περιλαμβάνει Απαγορευτικές Πινακίδες, Πινακίδες Προειδοποίησης, Πινακίδες Υποχρέωσης, Πινακίδες που αφορούν πυροσβεστικό εξοπλισμό, Πινακίδες Διάσωσης, Σήματα Εμποδίων και

Β) Περιστασιακή Σήμανση (Ηχητική, Φωτεινή, Προφορική, Χειρονομίες).

A. ΜΟΝΙΜΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

A1. ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Τα χαρακτηριστικά που θα έχουν οι Πινακίδες είναι:

A) Οι πινακίδες **απαγόρευσης** απαγορεύουν να κάνουμε κάποια ενέργεια.

B) Έχουν κυκλικό σχήμα.

Γ) Μαύρο εικονοσύμβολο σε λευκό φόντο, με κόκκινη (το κόκκινο πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 35% της επιφάνειας της πινακίδας) περίμετρο και γραμμή (που κατεβαίνει από αριστερά προς τα δεξιά, καθόλο το μήκος του εικονογραφήματος υπό γωνία 45°).

Απαγορεύεται το κάπνισμα

Απαγορεύεται η χρήση γυμνής φλόγας και το κάπνισμα

Απαγορεύεται η διέλευση πεζών

Απαγορεύεται η κατάσβεση με νερό

Μη πόσιμο νερό

Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες ειδική άδεια

Απαγορεύεται η διέλευση στα οχήματα διακίνησης φορτίων

Μην αγγίζετε

A.2 ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Τα χαρακτηριστικά που θα έχουν οι Πινακίδες είναι:

A) Τα σήματα **προειδοποίησης** προειδοποιούν για έναν υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο

B) Σχήμα ισοπλεύρου τριγώνου με τη μια του κορυφή προς τα πάνω.

Δ) Μαύρο εικονοσύμβολο σε κίτρινο φόντο, μαύρο περίγραμμα (το κίτρινο πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας).

Ε) Ο κίνδυνος που προειδοποιούν παριστάνεται με ένα μαύρο σύμβολο σε κίτρινο φόντο που περιβάλλεται από μαύρη γραμμή.

Χαμηλή θερμοκρασία

Βλαβερές ή ερεθιστικές
ύλες
(Το φόντο της πινακίδας
αυτής μπορεί, κατ'
εξαιρέση, να είναι
πορτοκαλί χρώματος εάν
το χρώμα αυτό
δικαιολογείται σε σχέση με
άλλη υφιστάμενη πινακίδα
οδικής κυκλοφορίας)

Εύφλεκτες ύλες ή/ και
υψηλή θερμοκρασία
[Ελλείπει ειδικής
πινακίδας για υψηλή
θερμοκρασία]

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Διαβρωτικές ύλες

Ραδιενεργά υλικά

Αιωρούμενα φορτία

Οχήματα διακίνησης
φορτίων

Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας

Γενικός κίνδυνος

Ακτινοβολία λέιζερ

Αναφλέξιμες ύλες

Μη ιοντίζουσες
ακτινοβολίες

Ισχυρό μαγνητικό πεδίο

Κίνδυνος παραπατήματος

Κίνδυνος πτώσης

Βιολογικός κίνδυνος

A.3 ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Τα χαρακτηριστικά που θα έχουν οι Πινακίδες είναι:

A) Τα σήματα **Υποχρέωσης** υποδεικνύουν μια συγκεκριμένη συμπεριφορά. Εάν υπάρχουν και άλλες πινακίδες, ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να κάνει πρώτα αυτό που λείει το σήμα

B) Τα σήματα αυτά έχουν κυκλικό σχήμα.

Δ) Λευκό εικονοσύμβολο σε μπλε φόντο (το μπλε πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας).

E) Η ενέργεια που μας υποχρεώνουν να κάνουμε παριστάνεται με άσπρο σύμβολο σε μπλε φόντο

Υποχρεωτική προστασία των ματιών

Υποχρεωτική προστασία του κεφαλιού

Υποχρεωτική προστασία των αυτιών

Υποχρεωτική προστασία των αναπνευστικών οδών

Υποχρεωτική προστασία των ποδιών

Υποχρεωτική προστασία των χεριών

Υποχρεωτική προστασία του σώματος

Υποχρεωτική προστασία του προσώπου

Υποχρεωτική ατομική προστασία έναντι πτώσεων

Υποχρεωτική διάβαση για πεζούς

Γενική υποχρέωση (συνοδευόμενη ενδεχομένως από πρόσθετη πινακίδα)

A.4 ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ Η ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

Αυτές οι Πινακίδες δείχνουν την θέση που βρίσκεται ο Πυροσβεστικός εξοπλισμός καθώς και την κατεύθυνση που θα πρέπει να ακολουθήσει κάποιος για να τις βρει. Τα χαρακτηριστικά που θα έχουν οι Πινακίδες είναι:

A) Σχήμα ορθογώνιο ή τετράγωνο.

B) Λευκό εικονοσύμβολο σε κόκκινο φόντο (το κόκκινο χρώμα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας).

Γ) Η ένδειξη του υλικού ή του εξοπλισμού παριστάνεται με λευκό σύμβολο στο κόκκινο φόντο.

Πυροσβεστική μάνικα

Σκάλα

Πυροσβεστήρας

Τηλέφωνο για την καταπολέμηση πυρκαγιών

Κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί
(ενδεικτικά σήματα επιπλέον των παραπάνω πινακίδων)

Όταν πρέπει να δείξουμε την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε για να φθάσουμε στο πυροσβεστικό υλικό ή εξοπλισμό τότε τα αντίστοιχα σήματα συνδυάζονται ανάλογα με τα παρακάτω σήματα κατεύθυνσης:

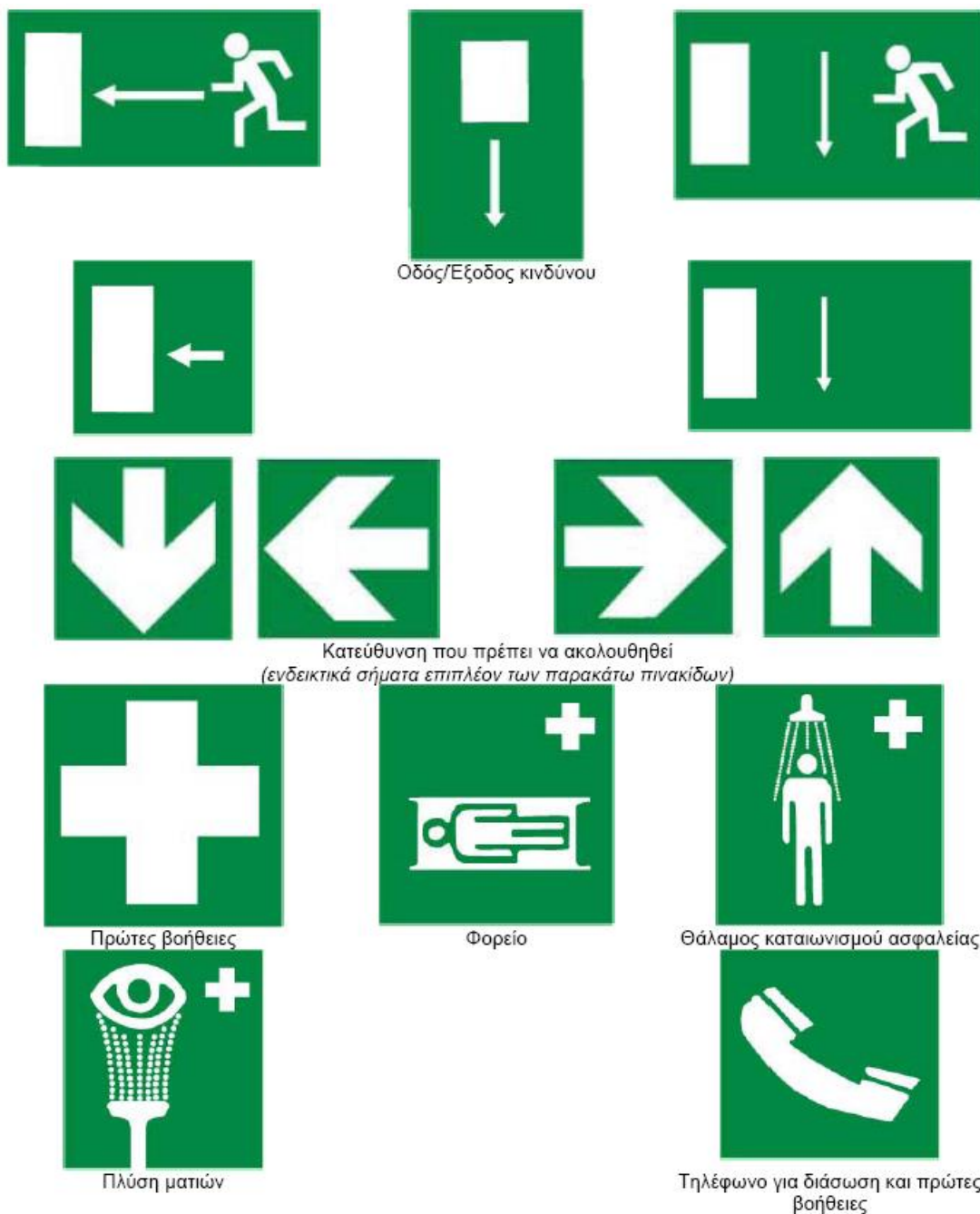
A.5 ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ Η ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Οι Πινακίδες Διάσωσης / Βοήθειας υποδεικνύουν τις οδούς δια-φυγής, τις εξόδους κινδύνου και τα μέσα βοήθειας ή διάσωσης.

Τα χαρακτηριστικά που θα έχουν οι Πινακίδες είναι:

α) Σχήμα ορθογώνιο ή τετραγωνικό.

β) Λευκό εικονοσύμβολο σε πράσινο φόντο (το πράσινο πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας).

A.6. ΣΗΜΑΝΣΗ ΕΜΠΟΔΙΩΝ, ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΔΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Η σήμανση των κινδύνων από εμπόδια και των επικίνδυνων σημείων στο εσωτερικό των κτιριακών χώρων γίνεται με κίτρινο χρώμα που εναλλάσσεται με μαύρο ή με κόκκινο που εναλλάσσεται με άσπρο.

Οι κίτρινες, οι μαύρες, οι κόκκινες και οι άσπρες λωρίδες πρέπει να είναι ίσες μεταξύ τους και να έχουν κλίση 45° όπως φαίνεται στα παρακάτω σήματα.

Όταν είναι απαραίτητο να επισημανθούν οι οδοί κυκλοφορίας, η επισήμανσή τους γίνεται και από τις δύο πλευρές τους με συνεχή λωρίδα ιδιαίτερα ορατού χρώματος, κατά προτίμηση άσπρου ή κίτρινου ανάλογα με το χρώμα του δαπέδου.

Ενδεικτική μόνιμη σήμανση σε χώρο εργασίας

B. ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ

B.1 Ηχητικά Σήματα

Δεν θα χρησιμοποιηθούν γενικά ηχητικά σήματα θα χρησιμοποιηθούν άντ' αυτού προφορικές ανακοινώσεις. Ηχητικό σήμα θα χρησιμοποιηθεί μόνο στην περίπτωση εκκένωσης της εγκατάστασης.

Το ηχητικό σήμα σε αυτήν την περίπτωση θα είναι συνεχές και υψηλής έντασης.

B.2. Φωτεινά Σήματα

Θα χρησιμοποιηθεί αναλαμπών κόκκινος φανός μόνο σε περιπτώσεις σοβαρού κινδύνου σε συνδυασμό με προφορική ανακοίνωση ή όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και με ηχητικό σήμα σε περίπτωση εκκένωσης.

B.3. Προφορική ανακοίνωση

- Θα χρησιμοποιηθεί ντουντούκα (στον χώρο δεν υπάρχουν ιδιαίτερα αυξημένα επίπεδα θορύβων)
- Τα προφορικά μηνύματα θα να είναι όσο το δυνατόν σύντομα, απλά και σαφή.
- Αν η προφορική ανακοίνωση χρησιμοποιηθεί στη θέση ή ως συμπλήρωμα σημάτων με χειρονομίες, θα χρησιμοποιηθούν λέξεις-κωδικοί:
 - Έναρξη: για την ένδειξη της ανάληψης της ευθύνης καθοδήγησης,
 - Στοπ : για τη διακοπή ή περάτωση μιας κίνησης,
 - Τέλος : για την οριστική διακοπή των ενεργειών,
 - Βίρα : για να ανυψωθεί ένα φορτίο,
 - μάλιν : για να κατεβεί ένα φορτίο,
 - Για την κίνηση θα χρησιμοποιηθούν οι λέξεις κωδικοί: προχώρησε, οπισθοχώρησε, δεξιά, αριστερά. Η έννοια αυτών των κινήσεων πρέπει, κατά περίπτωση, να είναι συντονισμένη με τους αντίστοιχους κώδικες χειρονομιών.
 - Κίνδυνος: για να απαιτηθεί μια επείγουσα διακοπή ή στάση,
 - Γρήγορα: για την επιτάχυνση κίνησης για λόγους ασφαλείας.

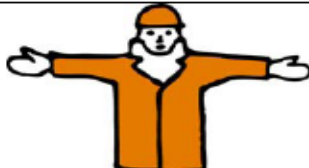
B.4. Σήματα με χειρονομίες

Τα Χαρακτηριστικά που θα έχουν τα σήματα με χειρονομίες είναι τα εξής

- Ακριβές, απλό, ευρύ, να γίνεται εύκολα, να κατανοείται εύκολα.
- Θα είναι σαφώς διακεκριμένο από άλλο σήμα με χειρονομίες.
- ***Η χρησιμοποίηση συγχρόνως των δύο βραχιόνων, θα γίνεται κατά τρόπο συμμετρικό και για ένα μόνο σήμα.***
- ***Θα οριστεί άτομο που δίνει τα σήματα και θα καλείται σηματοωρός.***
- ***Ο σηματοωρός θα ασχολείται αποκλειστικά με την καθοδήγηση των χειρισμών και με την ασφάλεια των εργαζομένων που θα βρίσκονται πλησίον.***
- ***Ο σηματοωρός θα είναι εύκολα αναγνωρίσιμος από το χειριστή και για αυτό το λόγο θα φέρει κατάλληλα στοιχεία αναγνώρισης (σακάκι κράνος, περιχειρίδες, περιβραχιόνια, ρακέτες) που θα φέρουν έντονο και ενιαίο χρώμα,. αποκλειστικά χρησιμοποιούμενο από αυτόν.***

Οι χειρονομίες διακρίνονται σε γενικές, κατακόρυφες κινήσεις, οριζόντιες κινήσεις και κινήσεις που περιγράφουν κίνδυνο.

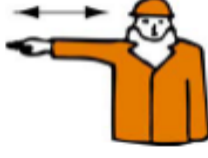
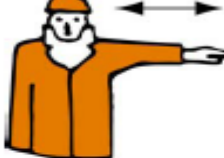
1. Γενικές χειρονομίες

A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
A1	ΕΝΑΡΞΗ Προσοχή Ανάληψη καθοδήγησης	Οι δύο βραχίονες βρίσκονται σε έκταση και οι παλάμες είναι εστραμμένες προς τα εμπρός.	
A2	ΣΤΟΠ Διακοπή Τέλος της κίνησης	Ο δεξιός βραχίονας τεντωμένος προς τα άνω, η δεξιά παλάμη εστραμμένη προς τα εμπρός.	
A3	ΤΕΛΟΣ των ενεργειών	Τα δύο χέρια είναι ενωμένα στο ύψος του στήθους.	

2. Κατακόρυφες κινήσεις

A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
B1	ΑΝΥΨΩΣΗ	Ο δεξιός βραχίονας είναι τεντωμένος προς τα άνω και η δεξιά παλάμη εστραμμένη προς τα εμπρός διαγράφει αργά ένα κύκλο.	
B2	ΚΑΘΟΔΟΣ	Ο δεξιός βραχίονας είναι τεντωμένος προς τα κάτω και η δεξιά παλάμη εστραμμένη προς το εσωτερικό διαγράφει αργά έναν κύκλο.	
B3	ΚΑΘΕΤΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	Με τα χέρια καθορίζεται η απόσταση.	

3. Οριζόντιες κινήσεις

A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
Γ1	ΠΡΟΧΩΡΗΣΕ	Με τους δύο βραχίονες διπλωμένους και τις παλάμες εστραμμένες προς το εσωτερικό, το πρόσθιο μέρος των βραχιόνων εκτελεί κινήσεις αργές προς το σώμα.	
Γ2	ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΗΣΕ	Με τους δύο βραχίονες διπλωμένους και τις παλάμες εστραμμένες προς τα έξω, το πρόσθιο μέρος των βραχιόνων εκτελεί κινήσεις αργές απομακρυνόμενες από το σώμα.	
Γ3	ΔΕΞΙΑ ως προς τον σηματοφόρο	Με τον δεξιό βραχίονα τεντωμένο περίπου οριζοντίως, η παλάμη του δεξιού χεριού βλέπει προς τα κάτω και εκτελούνται μικρές αργές κινήσεις κατά τη διεύθυνση αυτή.	
Γ4	ΑΡΙΣΤΕΡΑ ως προς τον σηματοφόρο	Με τον αριστερό βραχίονα τεντωμένο περίπου οριζοντίως και την παλάμη του αριστερού χεριού εστραμμένη προς τα κάτω εκτελούνται μικρές αργές κινήσεις κατά τη διεύθυνση αυτή.	
Γ5	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	Με τα χέρια καθορίζεται η απόσταση.	

4. Κίνδυνος

A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
Δ1	ΚΙΝΔΥΝΟΣ επείγουσα διακοπή ή στάση	Οι δύο βραχίονες είναι τεντωμένοι προς τα άνω και οι παλάμες εστραμμένες προς τα εμπρός.	
Δ2	ΤΑΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ	Οι κωδικοποιημένες χειρονομίες που καθοδηγούν τις κινήσεις εκτελούνται με ταχύτητα	
Δ3	ΒΡΑΔΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ	Οι κωδικοποιημένες χειρονομίες που καθοδηγούν τις κινήσεις εκτελούνται με μεγάλη βραδύτητα	

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ –
ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ**

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ			
☐ Τραυματισμός στην Εργασία ☐ Εργασία που προκάλεσε Ασθένεια Υπαρξη Κανονισμού Υγιεινής & Ασφάλειας		☐ Σοβαρός Σωματικός Τραυματισμός ☐ Ναι ☐ Όχι Ο/Η Τραυματισμός /Ασθένεια ήταν Θανατηφόρα;	
☐ Ναι ☐ Όχι		☐ Ναι ☐ Όχι	
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΤΟΜΟΥ:			
Όνομα :	Επίθετο:	Φύλλο : ☐ Γυναίκα ☐ Άνδρας	
Δ/νση Κατοικίας:		Ημερομ. Γέννησης:	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ			
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΤΟΜΕΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
☐ Πλήρης Απασχόληση ☐ Μερική Απασχόληση ☐ Αυτοαπασχόληση ☐ Εθελοντική Εργασία ☐ Άλλο		Απασχόληση:..... ☐ Διοίκηση ☐ Τεχνικό Τμήμα ☐ Εκπαίδευση ☐ Άλλο	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑ –ΠΗΓΗ			
ΦΥΣΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ Ή ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ : (π.χ εγκαύματα, μώλωπες κ.λ.π)			
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ Ή ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ :			
ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ:			
☐ Νοσηλεία ☐ Πρώτες Βοήθειες ☐ Μόνο Γιατρός			
ΑΙΤΙΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ Ή ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ :			
☐ Πέσιμο, Παραπάτημα, Γλίστρημα ☐ Χτύπημα από Αντικείμενο σε Επαφή με το Σώμα ☐ Σωματική Πίεση ☐ Βιολογικοί Παράγοντες ☐ Άλλο		☐ Ήχος & Πίεση ☐ Θερμότητα, Ηλεκτρισμός, Ακτινοβολία ☐ Χημικά & Άλλα Συστατικά ☐ Ψυχολογικοί Παράγοντες	

ΠΗΓΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ Ή ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ :

☐ Μηχανήματα & Μόνιμες Εγκαταστάσεις	☐ Χειρονακτικός Εξοπλισμός
☐ Μηχανολογικός Εξοπλισμός, Εργαλεία κλπ	☐ Διάφορα Υλικά
☐ Χημικά	☐ Ανθρωπογενείς, Βιολογικές & Ζωικές Ενέργειες
☐ Κινητός Εξοπλισμός	☐ Περιβαλλοντικές Ενέργειες
☐ Άλλο	

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ :

Ακριβής Ημερομηνία :.....

Ώρα Εξέλιξης Συμβάντος :.....

Συνοπτική Έκθεση Συμβάντος:

.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ**

Επωνυμία Επιχείρησης / Έργου:.....

Υπεύθυνος Έργου :..... Τεχνικός Υπεύθυνος Ασφαλείας.....

Δ/νση Τοποθεσίας Έργου:..... Τηλέφωνα :..... Fax:.....

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

Εργοδότη.....

Υπεύθυνου Έργου.....

Τεχνικού Ασφαλείας.....

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ - ΣΧΟΛΙΑ**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ**Κωδικός Αναφοράς : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ Ημερομηνία : ☐☐☐☐☐☐☐☐Κωδικός Έργου : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ Ώρα : ☐☐☐☐☐☐**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-ΣΧΟΛΙΑ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΕΡΓΟ :.....

ΑΡ. ΠΡΩΤ./ΗΜΕΡΟΜ.:.....

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ :.....

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ :.....

ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ

A/ α	ΘΕΜΑ	ΕΛΕΓΧΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ
1	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (Η.Μ.Α)			
2	ΒΙΒΛΙΟ ΓΡΑΠΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ Τ.Α/Γ.Ε			
3	ΕΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ			
4	ΑΡΧΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ			
5	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΑΣΦ. & ΥΓΕΙΑ			
6	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΠΑΡΟΧΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΩΝ			
7	ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ			
8	ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ			
9	ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΝΕΡΟΥ			
10	ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ			
11	ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ (αχρήστων & απορριμμάτων)			
12	ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ			
13	ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΒΛΑΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ (όπου απαιτείται)			
14	ΚΡΑΝΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
15	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ-ΓΑΛΟΤΣΕΣ (εφόσον απαιτούνται)			
16	ΩΤΟΑΣΠΙΔΕΣ (εφόσον απαιτούνται)			
17	ΜΑΣΚΕΣ ΓΙΑ ΣΚΟΝΗ (εφόσον απαιτούνται)			
18	ΓΥΑΛΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (εφόσον απαιτούνται)			
19	ΦΩΣΦΟΡΙΖΟΝΤΑ ΓΙΛΕΚΑ (εφόσον απαιτούνται)			
20	ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (εφόσον απαιτούνται)			
21	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΠΤΩΣΕΙΣ (δίχτυα ασφαλείας/ζώνες)			
22	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ			
23	ΑΣΦΑΛΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ-ΧΡΗΣΗ ΕΥΦΛΕΚΤΩΝ			
24	ΑΣΦΑΛΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ – ΧΡΗΣΗ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ			
25	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ (παροχές, καλώδια & εργαλεία)			
26	ΣΚΑΛΕΣ, ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ, ΚΙΓΚΛΙΔΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (καταλληλότητα)			
27	ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (βιβλία αυτοκινήτων)			
	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΟΔΗΓΩΝ-ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ			
	ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ (φώτα, ηχητικό σήμα, όπισθεν, φλας, φρένα, πυροσβεστήρας, τρίγωνο)			
28	ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ (χρήση ΜΑΠ)			
29	ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ			
30	ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ			
31	ΦΩΤΙΣΜΟΣ-ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ			
32	ΦΩΤΙΣΜΟΣ –ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΑΘΜΗΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ			
33	ΣΧΕΔΙΟ & ΦΑΚΕΛΟΣ Α&Υ (ΣΑΥ & ΦΑΥ)			
34	ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ			
35	ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
		ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ*			
	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*			
	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
* Σύμφωνα με το Ν. 1568/85, ΠΔ 294/88 και ΠΔ 17/96				
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ				
1. Όλα τα θέματα που έχουν ελεγχθεί είναι σε συμφωνία με τις προδιαγραφές και τα εγκεκριμένα σχέδια				
2. Τα ανωτέρω αναφερόμενα σημεία ελέγχου σε καμία περίπτωση δεν εξαντλούν τις νομοθετικές υποχρεώσεις του Αναδόχου για την Ασφάλεια και Υγιεινή του Εργοταξίου				

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΠΡΟΤΥΠΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ
ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΠΔ 1073/81 ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ. 130646/1984**

ΠΡΟΤΥΠΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΒΑΣΗ ΥΠ. ΑΡΙΘΜ 13046/1984		
Εξώφυλλο	Επάνω αριστερά (2 στίχους)	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
	Στην μέση (1 στίχο)	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
	Κάτω δεξιά	ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
Δεύτερη σελίδα εξωφύλλου	Αναγράφονται οι παράγραφοι 1,2,3 του άρθρου 8 του Ν.1396/83, η παράγραφος 1 του άρθρου 113 του ΠΔ 1073/81 και η απόφαση ΥΠ. 130646/1984	
Τρίτη Σελίδα εξωφύλλου	Επάνω στο κέντρο και μέσα σε πλαίσιο	Α)ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ : Ημερομηνία έκδοσης:
		Β) ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
		Γ)ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (Ονοματεπώνυμο / Ειδικότητα): ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ Π.Γ. Σφραγίδα:
		Δ)ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας:
		ΣΤ)ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΕΚΣΚΑΦΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΟΜΙΚΩΝ (ΧΤΙΣΙΜΑΤΑ)(Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΜΜΟΚΟΝΙΑΜΑΤΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ /ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΑΠΕΔΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
		ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ/ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΩΝ (Ονοματεπώνυμο): Δ/ση Κατοικίας: Αρ. Δελτίου Ταυτότητας: Ημερομηνία Έναρξης: Ημερομηνία Λήξης:
Υπόλοιπες Σελίδες	Όλες οι υπόλοιπες σελίδες χωρίζονται στην μέση σε τρόπο ώστε να μπορούν να φέρουν δύο αναγραφές παρατηρήσεων	

Παλλήνη, 02.08.2024

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ & ΘΕΩΡΗΣΗ

Ο Προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών
Υπηρεσιών Αναπτυξιακού Οργανισμού
"ΘΗΡΑ Σ.Α.Φ.Ι. Α.Ε."

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΡΗΣ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ